

POPERA GA DUMAWA YEXMAGŬXŬ GA YAXŌGŬXŬTANŬWA NAMUXŬ GA PAURU

Pauru rü nüxŭ narümoë ga yema yaxŏgŭxŭ ga Dumaãrŭ ãñewa yexmagŭxŭ

¹ Pa Chaueneëgŭx, choma i Pauru nixĩ i pexcèx chanaxŭmatŭxŭ i ñaã popera. Rü choma nixĩ i Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭ chiŭxŭ. Rü choma nixĩ ga Tupana choxŭ yaxuxŭ na choxŭ yamuxŭcèx na duŭxŭgŭmaã nüxŭ chixuxŭcèx i norŭ ore i mexŭ i tüxŭ maxèxèëxŭ. ² Rü nuxcŭmaxŭchima Tupana nanamu ga norŭ orearŭ uruŭgŭ na naxŭmatŭgŭãxŭcèx ga norŭ ore i mexŭ. Rü yemaãcŭ tüxŭ nüxŭ nacuèxèë ga ñaã ore i mexŭ. ³ Rü ñaã ore i mexŭ rü tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuchiga nixĩ. Rü nüma rü woo Tupana Nane na yiŭxŭ, natürŭ duŭxŭgŭrŭŭ nabu ga yexguma ñoma ga naãnewa nanguxgu. Rü nuxcŭmaŭcŭ ga ãëxgacŭ ga Dabítaa nixĩ. ⁴ Natürŭ nümatama ya Ngechuchu rü üñecŭ nixĩ. Rü yexguma yuwa ínadxgu rü Tupana tüxŭ nüxŭ nadauxèë na aixcŭma Nanexŭchi na yiŭxŭ. Rü nüxna nanaxã ga guxŭma ga pora. ⁵ Rü Ngechuchu ga Cristugagu nixĩ ga chomaã namecŭmaxŭ rü choxŭ naxunetaxŭ ga Tupana na norŭ puracŭ chaxŭxŭcèx. Rü yemacèx Ngechuchuégagu choxŭ namu na guxŭ i nachiŭãnewa nüxŭ chixuxŭcèx i norŭ ore na yaxŏgŭãxŭcèx i duŭxŭgŭ rü

Tupanaga naxĩnũxũcèx. ⁶⁻⁷ Rũ pema rũ ta, Pa Dumacŭăxgũx, rũ ngẽma duũxũgũtanũwa pengẽxmagũ yerũ Tupanaăxũ peyaxôgũ rũ naga pexĩnũẽ. Rũ nũma rũ pexũ nangechaũ rũ marũ pexũ naxuneta na Ngechuchu ya Cristuarũ duũxũgũ pixĩgũxũcèx rũ ngẽma norũ duũxũgũtanũxũ na pexĩgũxũcèx. Rũ ñuxmax, Pa Chaueneẽgũ i Dumacŭăxgũx, rũ chanaxwèxe i nũma ya Tanatũ ya Tupana rũ tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaã namecũmagũ rũ pexũ narũngũxẽẽgũ na meã pexũ naxũpetũxũcèx rũ aixcũma petaãẽgũxũcèx.

Pauru rũ nũxũ nangúchaũ na íyadauăxũ ga yema yaxôgũxũ ga Dumawa yexmagũxũ

⁸ Rũ ñuxma rũ Ngechuchu ya Cristuégagu Tupanana moxẽ chaxã pexcèx, erũ guxũwama i guxũ i naãnewa rũ duũxũgũ nũxũ nixugũgũ na aixcũma Cristuaxũ peyaxôgũxũ rũ Tupanacèx pemaxẽxũ. ⁹ Rũ nũma ya Tupana choxũ nadau rũ nũxũ nacuèx na aixcũma guxũguma pexcèx chayumũxẽxũ. Rũ yimaăxũ nixĩ i guxũma i chorũ ngúchaũmaã chapuracũxũ rũ nũxũ chixuxũ i norũ ore i mexũ i Nanechiga. ¹⁰ Rũ guxũguma nũxna chaca na choxũ ngẽma namuxũcèx rũ ngẽmaăcũ dũxwa pexũ íchayadauxũcèx ega norũ ngúchaũ yixĩgu. ¹¹ Erũ aixcũma choxũ nangúchaũ na pexũ chadauxũ na pemaã nũxũ chixuxũcèx i Tupanaărũ ore na aixcũma meã peyaxôgũxũcèx rũ yexeraăcũ peporaexũcèx. ¹² Rũ ngẽxguma ngẽmaăcũ wũxiwa ingẽxmagũgu, rũ tá wũxichigũ yigũ tataãẽgũxẽẽ rũ yigũaxũ tanangúchaũxẽẽ. Erũ choma rũ tá nũxũ chadau na ñuxăcũ tórũ

Coriaxŭ peyaxôgŭxŭ rŭ pema rŭ tá ta nŭxŭ pedau na ñuxăcŭ chayaxôxŭ. ¹³ Pa Chaueneegŭx, chanaxwêxe i nŭxŭ pecuêx na muêxpŭxcŭna pexŭ íchayadauxchaŭxŭ, natŭrŭ ñuxmarŭta rŭ choxŭ naguxcha. Natŭrŭ ngema petanŭwa chaxŭxchaŭ, erŭ chanaxwêxe na pemaã nŭxŭ chixuxŭ i Tupanaârŭ ore yema toxnamana yexmagŭxŭ ga duŭxŭgŭmaã nŭxŭ chixuxŭrŭŭ. Erŭ chanaxwêxe i ngêma duŭxŭgŭrŭŭ meã peyaxôgŭ na ngêmaăcŭ Cristuwe naxŭxŭcêx i ngêma petanŭxŭgŭ i ñuxma tama yaxôgŭxŭ. ¹⁴ Rŭ aixcŭma ngema changuxchaŭ erŭ nŭmatama ya Tupana choxŭ namu na guxŭ i duŭxŭgŭmaã nŭxŭ na chixuxŭcêx i norŭ ore. Rŭ nanaxwêxe i duŭxŭgŭ i meã poperaxŭ icuáxŭmaã nŭxŭ na chixuxŭ rŭ duŭxŭgŭ i tama poperaxŭ icuáxŭmaã ta nŭxŭ chixuxŭ i ngêma norŭ ore. Rŭ ngêxgumarŭŭ ta nanaxwêxe na ngêma duŭxŭgŭ i cuêx nŭxŭ ngêxmaxŭmaã nŭxŭ na chixuxŭ rŭ ngêma duŭxŭgŭ i taxuguma rŭxŭnŭêxŭmaã nŭxŭ na chixuxŭ. ¹⁵ Rŭ ngêmacêx, Pa Chaueneegŭ i Dumagu Ăchiŭgŭxŭ, rŭ choma rŭ marŭ íchamemare na petanŭwa na chaxŭxŭ, na pemaã rŭ ta nŭxŭ chixuxŭcêx i Tupanaârŭ ore i mexŭ.

Tupanaârŭ ore rŭ napora

¹⁶ Rŭ taxucêxma naxcêx chaxăne i ngêma ore i mexŭ. Erŭ ngêma ore rŭ napora, rŭ ngêmamaã nixŭ i napuracŭxŭ ya Tupana na guxăma ya yixema Cristuaxŭ yaxôgŭxe rŭ tŭxŭ nangêxmaxŭcêx i maxŭ i taguma gŭxŭ. Rŭ ngêma maxŭ, rŭ Yudíugŭcêxirachirêx nixŭ, natŭrŭ i ñuxma rŭ guxŭma i ngêma tama Yudíugŭ ixŭgŭxŭcêx rŭ

ta nixĩ. ¹⁷ Rũ ngẽma norũ orewa nixĩ i tamaã nũxũ yaxuxũ ya Tupana na tórũ ôgaguxicatama yĩxũ na napẽxewa imexũ. Erũ norũ ore i ûmatũxũwa rũ ñanagũrũ:

“Rũ yĩxema tũmaãrũ ôgagu Tupanapẽxewa mexẽ,
rũ tá tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gúxũ”,
ñanagũrũ.

Nagagutama nixĩ i duũxũgũ inapoxcuexũ

¹⁸ Rũ nũxũ tadaugũ na Tupana daxũguxũ i naãnewa ne namuxũ i norũ poxcu i ãũcũmaxũ naxcèx i guxũma i ngẽma duũxũgũ i tama naga ñnũẽxũ rũ chixexũ ügũxũ rũ ngẽma norũ chixexũmaã togũaxũ naguxchaxẽẽgũxũ na tama nũxũ nacuèxgũxũcèx i ngẽma ore i aixcũma ixĩxũ. ¹⁹ Rũ ngẽma duũxũgũ i chixexũ ügũxũ rũ meã nũxũ nacuèxgũchirẽx na ñuxãcũ yĩxũ ya Tupana yerũ nũmatama ga Tupana rũ marũ nũxũ nũxũ nadauxẽẽ ga yema. ²⁰ Rũ woo tama nũxũ idaugũgu ya Tupana, natürũ guxũma i tacũ i naxũxũwa nixĩ i nũxũ idaugũxũ. Rũ yexguma noxri naãne naxũxgumama nixĩ ga meãma duũxũgũxũ nũxũ nadauxẽẽxũ na aixcũma Tupana na yĩxũ rũ guxũguma na naporaxũ. Rũ ngẽmacèx i ngẽma duũxũgũ i chixexũ ügũxũ, rũ taxucürũwama tacũmaã nũgũ ñapoxũgũ i Tupanapẽxewa. ²¹ Yerũ woo nũxũ nacuèxgũchirẽx na ñuxãcũ yĩxũ ga Tupana, natürũ tama nanayauxgũchaũ na norũ Tupana yĩxũcèx, rũ bai na moxẽ nũxna naxãgũxũ. Natürũ yema ore ga taxuwama mexũguama narũxĩnũẽ, rũ yemaãcũ naẽchitamare namaxẽ rũ yexeraãcũ chixexũgu narũxĩnũẽ. ²²⁻²³ Rũ nũgũ yaxugũegu rũ

duŭxŭgü i nüxŭ icuáxŭ nixŭgü natürü taxuguma narüxŭnŭë. Yerü nüxna nixŭgachitanü ga Tanatü ya Tupana ya mexêchicü ya taguma yucü, na nawe naxŭxŭcèx ga norü naxchicünèxâgŭmare ga duŭxŭgü i yuxwèxexŭchicünèxâmare ixŭgŭxŭ rü werigŭchicünèxâmare ixŭgŭxŭ rü naèxŭgŭchicünèxâmare ixŭgŭxŭ rü âxtapegŭchicünèxâmare ixŭgŭxŭ. ²⁴ Rü yemacèx ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duŭxŭgü na naxŭgŭâxŭcèx ga guxŭma ga yema chixexŭ ga nüxŭ ngúchaŭgŭxŭ rü nŭgŭmaã na naxŭgŭâxŭcèx ga naxŭneârü ngúchaŭgü i âne tŭxna âxŭ. ²⁵ Rü yemaãcü nüxna nixŭgachi ga guma aixcŭmaxŭchi Tupana ixŭcü na nawe naxŭxŭcèx ga norü tupanagü ga tama aixcŭma ixŭgŭxŭ. Rü yema Tupana ŭxŭpêxewa nayumŭxêgü rü yemaxŭ nicuèxŭŭgü, natürü tama nüxŭ nicuèxŭŭgü ga Tanatü ya Tupana ga naxŭcü rü inaxwèxecü na guxŭguma nüxŭ icuèxŭŭgŭxŭ. Rü ngêmaãcü yixŭ. ²⁶ Rü yemacèx ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema duŭxŭgü na naxŭgŭâxŭcèx ga naxŭneârü ngúchaŭ i âne tŭxna âxŭ. Rü èixrŭŭ ga ngexŭgü rü naxrŭŭ ngexŭgŭmaãtama nangêãêgü rü tama yatŭgŭmaã. ²⁷ Rü yexgumarŭŭ ta ga yatŭgü rü naxrŭŭ yatŭxŭmaãtama nangêãêgü, rü tama ngexŭgŭmaã. Rü yema naxŭneârü ngúchaŭ ga chixexŭgü rü nüxŭ naporä na naxrŭŭ yatŭxŭmaã namaxêxŭ. Rü yemaãcü ga yema yatŭgü rü nŭgŭmaã nanaxŭgü ga yema naxŭneârü ngúchaŭ i âne tŭxna âxŭ, rü düxwa yemagagu niðaawee rü naturaxŭnegü. ²⁸ Rü yema na tama Tupanaxŭ nacuèxgŭchaŭxŭ, rü yemacèx ga nüma ga Tupana rü düxwa yemawa nanawogü ga yema

duŭxŭgŭ na norŭ chixexŭgu na naxĩnŭēēchaxŭcèx
 rŭ na naxŭgŭāxŭcèx ga yema chixexŭ. ²⁹ Rŭ
 dŭxwa ga yema duŭxŭgŭ rŭ guxŭraŭxŭ ga
 chixexŭ naxŭgŭ ga Tupanapēxewa. Rŭ tama
 aixcŭma meā naxmèxmaā rŭ natemaā namaxē.
 Rŭ naxaŭ rŭ nŭgŭnaxĩcatama nananugŭchaŭ i
 guxŭma i ŭacŭ. Rŭ toguāxŭ nachixexēēgŭchaŭ. Rŭ
 nixāŭxāchiwèxegŭ, rŭ namáētagŭ, rŭ nanuēwèxe,
 rŭ nawomŭxēēwèxegŭ, rŭ naxŭneārŭ ngŭchaŭ
 nŭxŭ napora, rŭ naxoregŭtèēxgŭ. ³⁰ Rŭ
 chixexŭmaā toguāxŭ nixugŭe, rŭ Tupanachi
 naxaie, rŭ toguāxmaā naguxchigagŭ. Rŭ nŭgŭgu
 naxĩnŭēgu rŭ togŭarŭ yexera nixĩgŭ, rŭ nŭgŭ
 nicuèxŭŭgŭ. Rŭ naxcèx nadaugŭ na yexera
 chixexŭ naxŭgŭxŭ. Rŭ tama nanatŭga rŭ naēga
 naxĩnŭēchaŭ. ³¹ Rŭ tama inarŭxĩnŭēchaŭ. Rŭ tama
 aixcŭma nayanguxēē i ngēma nŭxŭ yaxugŭxŭ.
 Rŭ taxŭexŭma nangechaŭgŭ. Rŭ tama togŭaxŭ
 nŭxŭ nangechaŭ i ŭacŭ rŭ guxchaxŭ. Rŭ tama
 toguāx nŭxŭ tangechaŭtŭmŭŭgŭ. ³² Rŭ nŭmagŭ i
 ngēma duŭxŭgŭ rŭ meāma nŭxŭ nacuèxgŭchirēx
 rŭ Tupana rŭ marŭ namaā nanaxuegu na
 noxtacŭma nayuexŭ i ngēma duŭx-ŭgŭ i ngēmaācŭ
 maxēxŭ. Natŭrŭ woo meāma nŭxŭ nacuèxgŭchirēx
 i guxŭma i ngēma, natŭrŭ nanaxŭgŭama i ngēma
 chixexŭ, rŭ nataāēgŭ ega togŭ naxŭxgu.

2

*Ngēxguma Tupana duŭxŭgŭxŭ poxcugu, rŭ tama
 chixexŭ naxŭ, erŭ ngēma duŭxŭgŭ rŭ norŭ chix-
 exŭgagutama nanapoxcue*

¹ Rŭ ngēmacèx, Pa Duŭxŭx, rŭ woo texé
 quixĩgu rŭ taxuacŭma Tupanapēxewa cugŭétŭwa

cuchogü, ega togüxü quixuechagu. Erü ngëxguma togüxü quixuechagu na nachixexü rü cügütama cupoxcu, erü cuma na cumücüxü quixuechaxü rü cuma rü ta cunaxü i ngëma chixexü i cumücüxü naxcëx quixuechaxü. ² Rü nüxü tacuëx rü Tupana tá nanapoxcue i ngëma duüxügü i namücügüxü ixugüechaxü. Rü ngëxguma napoxcueägu, rü tama chixexü naxü ya Tupana, erü ngëma duüxügü rü norü chixexügagutama nixi i napoxcueäxü. ³ Rü dücax, Pa Duüxüx, rü ngëxguma togüxü quixu-echagu, natürü cuma rü ta cunaxüxgu i ngëmatama chixexü i nüma naxüxü, ¿rü ñuxücürüwa tá i nagu curüxñüxü na Tupanachaxwa iquicüxü na tama cuxü napoxcuxüçëx? ⁴ ¿Rü tüxcüü tama nagu curüxñü i ngëma mexü i Tupana cuxcëx üxü? Nüma rü poraäcücüchi cumaã namecüma rü yaxna cumaã naxñü rü tama paxa curü chixexüçëx cuxü napoxcuchaü. ¿Rü ñuxma rü tüxcüü nüxü cuxo? ¿Tama ëxna nüxü cucuëx na Tupana ngëmaäcü cumaã mecümaxü na nüxü curüxoxüçëx i curü chixexü rü naxcëx na cumaxüxüçëx ya Tupana? ⁵ Natürü cuma rü tama Tupanaxü cucuáxchaü rü tama nüxü curüxoxchaü i curü chixexü. Rü ngëmaäcü cügüçëxtama cunayexeraxëe i curü poxcu i tá cuyaxuxü i ngëma ngunexü i nagu Tupana napoxcuexü i ngëma chixexü ügüxü. Rü ngëma ngunexügu rü Tupana tá aixcüma ngëma duüxügümaã nanaxuegu na ñuxäcü tá na napoxcueäxü. ⁶ Rü ngëxguma tá nixi i Tupana nüxü yaxügütanüxü i wüxichigü i duüxü naxcëx i ngëma naxügüxü. ⁷ Rü maxü i taguma gúxümaã Tupana tá tüxü nanaxütanü ya yíxema guxüguma

mexŭ taxŭgŭācŭma naxcèx daugŭxe na Tupana tŭmamaā taāēxŭ rŭ naxcèx daugŭxe na aixcŭma Tupanaxŭtawa tangugŭxŭ. ⁸ Natŭrŭ Tupana tá tŭmamaā nanu rŭ tá tŭxŭ napoxcu ya yíxema tŭgŭguxicatama rŭxĩnŭēxē rŭ tama naga ĩnŭēchaŭxē i ore i aixcŭma ixĩxŭ rŭ naxcèx daugŭxe na ngēma chixexŭ taxŭgŭxŭ. ⁹ Rŭ guxŭma i ngēma duŭxŭgŭ i chixexŭ ŭgŭxŭ rŭ tá ngúxŭ ningegŭ rŭ poraācŭ tá chixexŭ nŭxŭ naxŭpetŭ. Rŭ ngēma Yudíugŭ i chixexŭ ŭgŭxŭxĩra tá nixĩ i Tupana inapoxcuexŭ. Rŭ ngēmawena rŭ tá nanapoxcue i guxŭma i ngēma togŭ i duŭxŭgŭ i chixexŭ ŭgŭxŭ. ¹⁰ Natŭrŭ ngēma duŭxŭgŭ i mexŭ ŭgŭxŭ, rŭ Tupana tá namaā nataāē, rŭ tá nanatachigaxēē, rŭ tá nanataāēxēē. Rŭ ngēma Yudíugŭ i mexŭ ŭgŭxŭcèxira tá nixĩ i ngēma. Rŭ ngēxgumarŭ i guxŭma i togŭ i duŭxŭgŭ i mexŭ ŭgŭxŭcèx rŭ tá ta nixĩ. ¹¹ Erŭ Tupanapēxewa rŭ nawŭxigu i ngēma duŭxŭgŭ i Yudíugŭ ixĩgŭxŭ rŭ ngēma togŭ i duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭ ixĩgŭxŭ. Rŭ guxāma ya texé ya chixexŭ ŭgŭxe rŭ tá tanayaxu i tŭmaārŭ poxcu, natŭrŭ guxāma ya texé ya mexŭ ŭgŭxe rŭ tá Tupana tŭmamaā nataāē. ¹² Rŭ guxŭma i duŭxŭgŭ i pecadu ŭgŭxŭ i tama nŭxŭ cuèxgŭxŭ i ngēma mugŭ ga Moíché ŭmatŭxŭ, rŭ tá inayarŭtauxe. Rŭ ngēxgumarŭ ta i guxŭma i ngēma pecaduāxgŭxŭ i nŭxŭ cuèxgŭxŭ i ngēma mugŭ ga Moíché ŭmatŭxŭ, rŭ ngēma mugŭ nŭxŭ ixuxŭācŭma Tupana tá nanapoxcue. ¹³ Erŭ Tupanapēxewa rŭ taxuwama name i ngēma duŭxŭgŭ i nŭxŭ ĩnŭēmarexŭ natŭrŭ tama nagu maxēxŭ i norŭ mugŭ. Natŭrŭ ngēma duŭxŭgŭ i Tupanaārŭ mugŭga ĩnŭēxŭ nixĩ i

aixcūma Tupanapēxewa imexŭ. ¹⁴ Dŭcèx, i ngēma duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭ ixíŭxŭ. Nŭmagŭ rŭ tama nŭxŭ nacuèxgŭ i Tupanaârŭ mugŭ. Natŭrŭ ngēxguma nŭēchamatama naxŭgŭmareāgu i ngēma Tupana tŭxŭ muxŭ, rŭ tŭxŭ nŭxŭ nadauxēē na nŭxŭ nacuèxgŭxŭ i tacŭ na yīxŭ i mexŭ rŭ tacŭ na yīxŭ i chixexŭ, woo tama nŭxŭ na nacuèxgŭchiréxŭ i Tupanaârŭ mugŭ. ¹⁵ Erŭ nacŭmagŭwatama nixī i tŭxŭ nŭxŭ nadauxēēxŭ na nŭxŭ nacuèxgŭxŭ na tacŭ yīxŭ i mexŭ rŭ tacŭ na yīxŭ i chixexŭ. Rŭ ngēma duŭxŭgŭ rŭ ngēxguma chixexŭ naxŭgŭgu, rŭ naāēwatama nixī i nŭxŭ nacuèxgŭxŭ na nachixexŭ i ngēma naxŭgŭxŭ. Rŭ ngēxgumarŭ ta i ngēxguma mexŭ naxŭgŭgu, rŭ naāēwatama nixī i nŭxŭ nacuèxgŭxŭ na namexŭ i ngēma naxŭgŭxŭ. ¹⁶ Rŭ ngēma ngunexŭ i nagu Tupana Cristuxŭ namuxŭ na guxŭ i duŭxŭgŭxŭ yacagŭxŭcèx i norŭ maxŭchiga, rŭ ngēma duŭxŭgŭ i tama Tupanaârŭ mugŭxŭ cuèxgŭxŭ rŭ naāēwa tátama nixī i nŭxŭ nacuèxgŭxŭ na chixexŭ naxŭgŭxŭ rŭ ēxna mexŭ naxŭgŭxŭ. Rŭ ngēxguma tá nixī i nangóxŭ i guxŭma i ngēma chixexŭ i cúācūma naxŭgŭxŭ i duŭxŭgŭ, rŭ ngēma chixexŭ i nŭxīcatama nagu naxīnŭēxŭ. Rŭ Tupanaârŭ ore i pemaā nŭxŭ chixuxŭ nixī i tŭxŭ nŭxŭ cuèxēēxŭ i ngēma.

Yudíugŭchiga rŭ mugŭ ga Moïché ūmatŭxŭchiga

¹⁷ Natŭrŭ pema Pa Chaueneēgŭ i Yudíugŭx, rŭ ñaperŭgŭgŭ:

“Toma rŭ Yudíugŭ tixíŭgŭ rŭ meāma nŭxŭ tacuèx i Tupanaârŭ mugŭ ga Moïché ūmatŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. Rŭ ngēmaācŭ nagu perŭxīnŭē na

Tupanapēxewa pimexŭ erŭ meāma nŭxŭ pecuēx i ngēma Tupanaārŭ mugŭ ga Moīché ūmatŭxŭ. Rŭ ngēmaācŭ Tupanamaā pegŭ picuēxŭŭgŭ erŭ nagu perŭxīnŭē na Tupana pexŭ nangechaŭxŭ erŭ Yudīugŭ pixīgŭ. ¹⁸ Rŭ nŭxŭ pixu na meāma nŭxŭ pecuāxŭ i tacŭ nixī i Tupanaārŭ ngúchaŭ rŭ tacŭ nixī i mexŭ rŭ tacŭ nixī i chixexŭ. Rŭ Tupanaārŭ mugŭwa naxcēx pengúe na naxcēx pedauxŭ i ngēma aixcŭma mexŭ ixīxŭ. ¹⁹ Rŭ pema rŭ ñaperŭgŭgŭ:

“Toma rŭ meāma nŭxŭ tacuēx na tanaxucuxēxŭ i ngēma togŭ i duŭxŭgŭ i tama Tupanaxŭ cuēxgŭxŭ. Rŭ meāma nŭxŭ tacuēx na itayanawēxāchixēēxŭ i ngēma togŭ i chixexŭwa ngēxmagŭxŭ”, ñaperŭgŭgŭ. ²⁰ Rŭ pema nagu perŭxīnŭēgu rŭ nŭxŭ pecuēx na ñuxācŭ penaxucuxēxŭ i ngēma togŭ i duŭxŭgŭ i tama Tupanaxŭ cuēxgŭxŭ rŭ ñuxācŭ penangúexēēxŭ i ngēma duŭxŭgŭ i ngexwacēx yaxōgŭxŭ. Rŭ ngēmaācŭ nagu perŭxīnŭē na togŭarŭ ucuxēruŭgŭ pixīgŭxŭ, erŭ Tupanaārŭ mugŭwa pengúe rŭ ngēmacēx meāma nŭxŭ pecuēx i tacŭ nixī i mexŭ rŭ tacŭ nixī i ore i aixcŭma ixīxŭ. ²¹ Rŭ dŭcax, Pā Chaueneēgŭ i Yudīugŭx, pema na togŭxŭ pengúexēēxŭ, ¿rŭ tŭxcŭŭ tama pegŭtama pengúexēē? Pema nŭxŭ pixu na tama namexŭ na ingīxŭ, ¿rŭ tŭxcŭŭ i pema ipengīēxŭ? ²² Rŭ pema nŭxŭ pixu na tama namexŭ na naī i ngemaā ipexŭ, ¿rŭ tŭxcŭŭ i pema i ngēmaācŭ pemaxēxŭ? Rŭ pema na naxchi pexaīexŭ i togŭarŭ tupanagŭnetachicŭnēxāgŭ, ¿rŭ tŭxcŭŭ i naxcēx pengīēxŭ i norŭ tupaucagŭarŭ ngēmaxŭgŭ? ²³ Pema nŭxŭ pixu na namexŭ i Tupanaārŭ mugŭ

i ümatüxü, rü petaã erü meã nüxü pecuèxgü i ngẽma mugü. Natürü Tupanamaã chixexü pexüe, erü tama naga pexĩnüë i ngẽma pexü namuxü i norü mugüwa. ²⁴ Rü ngẽmacèx i Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Rü pegagu nixĩ na chixri Tupanachiga yadex-agüxü i ngẽma duüxügü i tama Yudíugü ixĩgüxü”,

ñanagürü. ²⁵ Pema rü pegü ípewiechèxmüpẽxechiraügü na Tupanaärü duüxügü pixĩgüxücèx. Rü name nixĩ na penaxüxü i ngẽma, ega aixcüma naga pexĩnüëgu i Tupanaärü mugü. Natürü ngẽxguma chi tama naga pexĩnüëgu i Tupanaärü mugü, rü woo Yudíugü pixĩgügu, natürü Tupanapẽxewa rü taxuwama pexü name i ngẽma na pegü ípewiechèxmüpẽxechiraügüxü. ²⁶ Rü ngẽma togü i duüxügü i tama nügü íwiechèxmüpẽxechiraügüxü, rü woo tama ngẽma naxügügu, natürü Tupanaärü duüxügü tá nixĩgü ega naga naxĩnüëgu i norü mugü. ²⁷ Rü dücax, Pa Chaueneëgü i Yudíugüx, rü ngẽma duüxügü i tama íwiechèxmüpẽxechiraügüxü natürü naga ĩnüëxü i Tupanaärü mugü, rü ngẽma duüxü rü tá Tupana-pẽxewa pexü nixu na ñuxäcü pechixexü. Rü ngẽmaäcü tá pexü naxüpetü erü tama naga pexĩnüë i Tupanaärü mugü i woochirëx na nüxü pecuáxü i ngẽma mugü, rü woochirëx na ípewiechèxmüpẽxechiraügüxü. ²⁸ Rü dücax, rü tama ngẽma na Yudíuxacügü pixĩgüxücèx nixĩ na aixcüma Tupanaxäcügü pixĩgüxü. Rü tama ngẽma na ípewiechèxmüpẽxechiraügüxücèx nixĩ na Tupanaärü duüxügü pixĩgüxü. ²⁹ Erü

yíxema aixcûma tûmaârû maxûnewa Tupanaga
 ínûxê tixî ya aixcûma Tupanaxâcû ixîxê. Rû
 ngêxguma aixcûma taãewa yaxôxgu nixî i aixcûma
 Tupanaârû ixîxû. Rû Tupanaãê i Ŭûnexû nixî i
 tûxû rûngûxêêxû na yaxôxûcèx, rû tama ngêma
 mugû ga Moíché ûmatûxûgagu nixî. Rû yíxema
 aixcûma Tupanaârû ixîxê, rû Tupana rû tûmamaã
 nataãe woo duûxûgû tama tûmamaã taãêgûgu.

3

¹ ¿Rû ñuxma rû tacûwa tûxû namexû
 na Yudiûgû ixîgûxû? ¿Rû tacûwa namexû
 na íiwiechêxmûpêxechiraûgûxû? ² Rû
 poraãcûxûchima tûxû name na Yudiûgû ixîgûxû.
 Yerû nûma ga Tupana rû tûxnaxûchi nixî ga
 naxâãxû ga norû mugû i ûmatûxû. ³ ¿Rû tacû
 tá ngupetûxû i ñuxma ega ñuxre i tatanûxû i
 Yudiûgû rû tama meã yanguxêêgûãgu i ngêma
 Tupana tûxû muxû? ¿Rû pexcèx rû ngêmacèx
 tâûtáma yanguxêêãxû ya Tupana i ngêma
 tamaã inaxunetaxû? ⁴ Rû tama ngêmaãcû nixî.
 Erû woo guxû i duûxûgû rû yadoratêêxgûgu,
 natûrû Tupana rû taguma nidora rû guxûguma
 nayanguxêê i ngêma nûma tamaã inaxunetaxû.
 Rû yemacèx norû ore ga Dabí ûmatûxûwa rû
 ñanagûrû:

“Cumax, Pa Tupanax, rû aixcûma nixî i curû
 ore i nûxû quixuxû. Rû ngêxguma cuxû
 tangugûgûgu rû nûxû tadaugû na aixcûma
 cumexû”,
 ñanagûrû. ⁵ Natûrû duûxûgû rû ínatûe erû
 ñanagûrûgû:

“Rü nüetama nixĩ na chixexũ ixügũxũ erũ ngẽmaãcũ yexeraãcũ nangox na namecũmaxũ ya Tupana”, ñanagürügü. Rü ñanagürügü ta:

“Rü ngẽxguma chi tórũ chixexũgagu yexeraãcũ nangoxgu na aixcũma namecũmaxũ ya Tupana, rü maneca tama name ega tórũ chixexũcèx tũxũ napoxcuegu”, ñanagürügü. ⁶ Natürũ ngẽma ñaxũgu na naxĩnũẽxũ i duũxũgũ rü poraãcũ ínatüe, erũ tama ngẽmaãcũ nixĩ. Erũ ngẽxguma chi tama namexgu ya Tupana, ¿rü ñuxãcũ chi i meã duũxũgũxũ yacagũxũ i naãneãrũ guxgu? ⁷ Natürũ i duũxũgũ rü ñanagürügü:

“Rü ngẽxguma chi chorũ chixexũgagu yexeraãcũ nangoxgu na ñuxãcũ aixcũma namexũ ya Tupana, ¿rü tũxcũ yĩxũ i choxna naçaxũ naxcèx i chorũ chixexũ rü choxũ napoxcuxũ naxcèx i ngẽma?” ñanagürügü. ⁸ Natürũ ngẽma ñaxũgu na naxĩnũẽxũ i duũxũgũ rü poraãcũ ínatüe. Erũ ngẽxguma chi aixcũma yixĩgu i ngẽma nagu naxĩnũẽxũ i duũxũgũ, rü chi narümemaẽ nixĩ na yexeraãcũ chixexũ naxügũxũ na yexeraãcũ mexũ na ínguxuchixũcèx. Rü dũcax, Pa Chaueneẽgũx, nangẽxma i chixexũ i duũxũgũ i choxũ ügagũmarexũ i nüxũ ixugũexũ na ngẽma yĩxũ i chorũ nguxẽẽtae i duũxũgũxũ namaã changũexẽẽxũ. Natürũ ngẽma duũxũgũ i ngẽma ñagũxũ rü nagagu tátama napoxcue.

Guxãma i yixema rü taxüetũxũgũ

⁹ ¿Rü ñuxãcũ nixĩ i ñuxmax? ¿Pexcèx rü yixema i Yudiúgũ rü togũ i duũxũgũarũ yexera Tupanapẽxewa imexũ? Pemaã nüxũ chixu rü tama ngẽmaãcũ nixĩ. Erũ guxũma i duũxũgũ i Yudiúgũ ixĩgũxũ rü guxũma i duũxũgũ i tama Yudiúgũ

ixīgüxŭ, rŭ naxüetüxügü. ¹⁰ Erü Tupanaärü ore i ümatüxŭwa rŭ ñanagürü:

“Rü tataxuma ya texé ya aixcūma Tupanapëxewa mexê, rŭ bai ya wüxie. ¹¹ Rü tataxuma ya texé ya aixcūma nüxŭ cuáxe i Tupanaärü ore na ñuxâcü nanaxwëxexŭ na naxcèx imaxêxŭ. Rü tataxuma ya texé ya aixcūma Tupanacèx dauxe. ¹² Rü guxâma ítatüe, rŭ guxâma itayarütauxe rŭ chixexŭ taxügü i Tupanapëxewa. Rü tataxuma ya texé ya aixcūma mexŭ üechaxe, rŭ bai ya wüxie. ¹³ Rü tŭmaâx rŭ wüxi i yuetamaxŭ i ingenaxŭrŭü nixí erü ngëma ítanaxŭxŭxêê i nagúxŭraŭxŭ i dexe i chixexŭ. Rü tŭmaärü conümaã rŭ poraãcü tidorae. Rü ngëma tŭmaärü dexe rŭ ñoma âxtapeguchatarŭü nixí erü togŭxŭ nachixexêê. ¹⁴ Rü chixexŭ i ore i duŭxŭgüãêwa ngúxŭmaãxícatama tidex-agü. ¹⁵ Rü ítamemare na duŭxêxŭ timáxŭ. ¹⁶ Rü ngextá ítaxíxŭwa rŭ togŭxŭ tachixexêê rŭ tanangechaŭxêê rŭ chixexŭgu tanayixêê. ¹⁷ Rü tama nüxŭ tacuèx na ñuxâcü togü i duŭxŭgŭxŭ tangechaŭgŭxŭ rŭ meã natanüwa tamaxêxŭ. ¹⁸ Rü tama nüxŭ tacuáxchaŭ na Tupanaxŭ tamuŭêxŭ”,

ñanagürü i ngëma ore i ümatüxŭwa. ¹⁹ Rü nüxŭ tacuèx rŭ ngëma poxcu i Tupanaarü mugüwa nüxŭ yaxuxŭ rŭ naxcèx nixí i ngëma Yudíugü ga natanüwa nanguxŭ ga yema mugü. Rü woo ngëma tama Yudíugü ixīgüxŭ i duŭxŭgŭcèx rŭ ta nixí i ngëma poxcu. Erü taxúema aixcūma naga taxĩnü i ngëma mugü. Rü ngëmacèx taxucürüwa texé Tupanapewa tŭgü ítapoxŭ i ngêxguma Tu-

pana tũxũ icagũgu i tũmaãrũ pecaduchiga. ²⁰ Rũ ñuxma na taxũema aixcũma naga ñnũẽxũ i ngẽma mugũ, rũ ngẽmacẽx taxucũrũwama texẽ tũgũ tixu na ngẽma mugũ taxaurexũgagu Tupanapẽxewa tamexũ. Erũ ngẽma mugũ tũxũ nũxũ cuẽxẽẽxũ nixĩ na poraãcũ ipecaduãxgũxũ.

Tórũ õgagu nixĩ i Tupana tũxna naxãxũ i maxũ

²¹⁻²² Rũ ñuxma na taxucũrũwama Tupanapẽxewa tũxũ yamexẽẽxũ i ngẽma mugũ, rũ ngẽmacẽx ya Tupana rũ tũxũ nũxũ nacuẽxẽẽ na ñuxãcũ yĩxũ i tũxũ yamexẽẽxũ na napẽxewa imexũcẽx. Rũ pemaã nũxũ chixu rũ Ngechuchu ya Cristuaxũ na yaxõgũxũgagu nixĩ i tũxũ yamexẽẽxũ ya Tupana na aixcũma napẽxewa imexũcẽx. Rũ yema mugũ ga Moĩché ũmatũxũ rũ yema ore ga nuxcũmaũgũxũ ga orearũ uruũgũ ũmatũxũ rũ tũxũ nũxũ nacuẽxẽẽ i ngẽma. Rũ yema mexũ ga Tupana taxcẽx ũxũ ga yexguma núma namuãgu ga Nane na tórũ pecadu naxũtanũxũcẽx, rũ guxũ i duũxũgũ i yaxõgũxũcẽx nixĩ, erũ Tupanapẽxewa rũ nawũxigu i guxũma i ngẽma duũxũgũ. ²³ Rũ guxãma tipecaduãxgũ rũ nũxna tayaxũgugũ ya Tupana ya tũxũ maxẽxẽẽcũ. ²⁴ Natũrũ ga Tupana rũ poraãcũ tamaã namecũma rũ yemacẽx tũxũ nangetanũãcũma tũxũ nimexẽẽgũ na napẽxewa imexũcẽx. Rũ ñuxma rũ tũxũ nangẽxma i maxũ i taguma gũxũ, yerũ Ngechuchu ya Cristu rũ marũ tũxũ nanaxũtanũ ga tórũ pecadugũ. ²⁵⁻²⁶ Rũ Tupana rũ aixcũma núma nanamu ga Cristu na nayuxũcẽx rũ yemaãcũ tórũ pecadu naxũtanũxũcẽx na Tupana tũxũ nũxũ rũngũmaxũcẽx i ngẽxguma aixcũma Cristuaxũ

yaxōgūgu. Rū yemaācū nanaxū ga Tupana na tūxū nūxū nadauxēēxūcēx na ñuxācū nūma nūgūcēx tūxū yamexēēxū na aixcūma napēxewa imexūcēx. Rū nuxcūma ga Tupana rū yaxna namaā naxīnū ga duūxūgū ga yexguma chixexū naxūegu, rū tama paxa nanapoxcue. Rū ñuxma rū ta tūxū nanawēx na ñuxācū aixcūma namexū i ngēma nūma naxūxū erū tūxū ínanapi i tórū pecadugū. Rū ngēmaācū tūxū nūxū nadauxēē na ñuxma rū ta aixcūmacū yīxū i ngēxguma tūxū yaxuxgu na napēxewa marū timexū ya guxāma ya yīxema Ngechuchuaxū yaxōgūxe.

²⁷ Rū ngēmacēx i ñuxma rū taxucūrūwama yigū ticuēxūgū rū nūxū tixu na yixematama yigū imexēēgūxū i napēxewa. Erū taxucūrūwama texé tūgū tamexēē i Tupanapēxewa. Rū tama ngēma na naxaurexūcēx i ngēma mugū nixī i imexū, rū tama ngēma na mexū ixūgūxūcēx nixī i imexū. Natūrū Tupanapēxewa time i ñuxma, erū Cristuaxū tayaxōgū. ²⁸ Rū yixema nūxū tacuēx rū ngēxguma Cristuaxū yaxōgūgu nixī i Tupanapēxewa imexū, rū tama ngēma mugū na ixauregūxūcēx nixī i napēxewa imexū. ²⁹ ¿Éxna pexcēx rū Tupana rū Yudíugüarū Tupanaxīcatama yīxū? ¿Rū tama ēxna i ngēma togū i duūxūgüarū Tupana rū ta yīxū? Ngēmaācūx, ngēma togū i duūxūgū i tama Yudíugū ixīgūxūārū Tupana ta nixī. ³⁰ Rū nūxū tacuēxgū na nangēxmaxū ya wūxitama ya Tanatū ya Tupana. Rū guxūma i duūxūgū i Cristuaxū yaxōgūxū, rū nūma ya Tupana rū nayamexēē na napēxewa yamexūcēx. Rū ngēmaācū i nūma ya Tupana rū Yudíugūxū nimexēē i ngēxguma yaxōgūāgu. Rū ngēxgumarū ta nayamexēē i guxūma i togū i

duŭxŭgŭ i ngëxguma Cristuaxŭ yaxôgŭăgu. ³¹ Rŭ ñuxma na Cristuaxŭ yaxôgŭxŭ, rŭ bexmana nagu perŭxŭnŭê na ngëmaăcŭ iyanaxoxêêxŭ i ngëma mugŭ. Natŭrŭ tama ngëmaăcŭ nixŭ. Erŭ ñuxma na Cristuaxŭ yaxôgŭxŭ rŭ aixcŭma tayanguxêê i ngëma Tupana tŭxŭ muxŭ.

4

Abrăŭ rŭ Tupanaăxŭ nayaxô rŭ yemacêx Tupana nŭxŭ nixu na namexŭ

¹ ¿Rŭ ñuxma rŭ ñuxŭ ñagŭxŭ tá i nachiga ga nuxcŭmaăcŭ ga tórŭ oxŭ ga Abrăŭ? ¿Rŭ ñuxăcŭ nixŭ ga nŭxŭ naxŭpetŭxŭ ga Tupanapêxewa? ¿Rŭ tŭxcŭŭ yŭxŭ ga Tupana nŭxŭ ixuxŭ ga Abrăŭ rŭ mecŭ na yŭxŭ? ²⁻³ Rŭ dŭcax, yexguma chi wŭxi ga norŭ puracŭ ga mexŭcêx Tupanapêxewa namexgu ga Abrăŭ, rŭ yexguma chi waxŭ nixŭ ga nŭxŭ nayexmaxŭ ga tacŭcêx nŭgŭ na yacuêxŭxŭ. Natŭrŭ taxucêxma Tupanapêxewa nŭgŭ nicuêxŭŭ ga Abrăŭ, erŭ Tupanaărŭ ore i ŭmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Abrăŭ rŭ Tupanaăxŭ nayaxô, rŭ yemacêx Tupana nanayaxu rŭ nŭxŭ nixu na namexŭ”, ñanagŭrŭ i ngëma ore. ⁴ Rŭ ngëxguma texê wŭxi i puracŭ ŭxgu rŭ tŭxŭ naxŭtanŭgu rŭ woetama tŭmaărŭ natanŭ nixŭ rŭ tama âmare nixŭ i ngëma. ⁵ Natŭrŭ tama ngëmaăcŭ nixŭ i ngëxguma Tupanaăxŭ yaxôxgu. Erŭ ngëxguma yaxôxgu, rŭ tama tacŭ rŭ puracŭ i mexŭcêx nixŭ i Tupanapêxewa imexŭ, natŭrŭ Tupanapêxewa time erŭ tayaxô. Rŭ ngëmaăcŭ Tupana tŭxŭ nayaxu ya yŭxema yaxôxê woo taxuŭma i tacŭ rŭ puracŭ i mexŭ taxŭxgu na ngëmacêx Tupana

tüxŭ rüngŭxêẽxŭ. ⁶ Rü nuxcŭmaŭcŭ ga ãẽxgacŭ ga Dabí rŭ ta tŭmachiga nidexa ga guxema duŭxê ga yaxõxê. Rü nüxŭ nixu ga na tataãẽxŭ ga guxema duŭxê yerŭ Tupanapêxewa tame, woo tama ƭacŭ rŭ mexŭ taxŭxgu na yemaãcŭ Tupanapêxewa tamexŭcèx. ⁷ Rü nüma ga Dabí rŭ ñanagŭrŭ:

“Rü tataãẽgŭ ya yíxema duŭxêgŭ ya Tupana tŭmaârŭ chixexŭgŭxŭ ngechaŭxê rŭ tŭmaârŭ pecadugŭxŭ iyanangŭmaxê. ⁸ Rü tataãẽ ya yíxema duŭxê ya Tupana tama tŭxŭ nagu naxĩnŭxê i tŭmaârŭ pecadu”,

ñanagŭrŭ ga Dabí. ⁹ Rü dücax, ¿pexcèx rŭ ngẽma taãẽ rŭ ngẽma duŭxŭgŭ i Yudiŭgŭ ixĩgŭxŭcèxicatama yĩxŭ, rŭ êxna ngẽma togŭ i duŭxŭgŭcèx ta yĩxŭ? Dücèx, rŭ marŭ pemaã nüxŭ tixu rŭ Tupanapêxewa name ga Abráŭ yerŭ nayaxõ. Rü yemacèx Tupana nanayaxu.

¹⁰ ¿Natŭrŭ ñuxgu nixĩ ga nayauxãxŭ? ¿Êxna marŭ ínawiechèxmŭpêxechiraŭguwena, rŭ êxna naxŭpa ga na ínawiechèxmŭpêxechiraŭxŭ? Rü pemaã nüxŭ chixu rŭ naxŭpa nixĩ ga na Tupana nayaxuxŭ ga Abráŭ. ¹¹ Rü Tupana nayaxuxguwena nixĩ ga ínawiechèxmŭpêxechiraŭxŭ ga Abráŭ. Rü yema nixĩ ga norŭ cuèxruŭ ga nawa nüxŭ nacuáxŭ na aixcŭma Tupana marŭ nayaxuxŭ rŭ nüxŭ nadauxŭ na namexŭ yerŭ nüxŭ nayaxõ. Rü ngẽmacèx i ñuxma ya Abráŭ rŭ tŭmanatŭ yĩxŭ ya guxãma ya yíxema yaxõgŭxe woo tama ítawiechèxmŭpêxechiraŭgŭgu. Rü ngẽmaãcŭ ya Tupana rŭ tŭxŭ nayaxu ya guxãma ya yíxema yaxõgŭxe, rŭ tŭxŭ nadau na timexŭ erŭ tayaxõgŭ.

¹² Rü ngêxgumarŭ ta ya Abráŭ rŭ tŭmanatŭ nixĩ

ya guxãma ya yixema íwiechèxmüpêxechiraũgũxe rü Abráũrũ yaxõgũxe. Natürü tama ngẽma na tügü ítawiechèxmüpêxechiraũgũxücèx nixĩ i tümanatü yĩxũ. Natürü tümanatü nixĩ erü tayaxõgũ yexgumarũ ga na yaxõõxũ ga nüma ga tanatü ga Abráũ naxũpa ga na ínawiechèxmüpêxechiraũxũ.

Abráũ rü Tupanaãxũ nayaxõ rü yemacèx Tupana nayanguxẽẽ ga norü uneta ga Abráũmaã nüxũ yaxuxũ

¹³ Rü Tupana rü Abráũmaã inaxuneta na nüma ya Abráũ rü guxũma i naxrũ yaxõgũxũ rü tá na nayauxgũãxũ i ñoma i naãne na noxrü yĩxücèx. Natürü tama yema na mugü naxaurexücèx nixĩ ga Tupana yemaãcũ Abráũmaã ixunetaxũ. Natürü yemaãcũ namaã inaxuneta yerü Abráũ nayaxõ, rü yemacèx Tupanapêxewa name. ¹⁴ Natürü ngẽxguma chi ngẽma duũxũgũ i mugü aurgũxücèxicatama yixĩgu i ngẽma Tupanaãrũ uneta, rü natücèxmamare chi nixĩ i ngẽma na yaxõgũxũ, rü chi ngẽma Tupanaãrũ uneta rü taxuwama name. ¹⁵ Nüxũ tacuèx rü ngẽma mugü ga Moiché ümatũxũ rü poxcuwa tüxũ naga erü taxúema aixcũma meã tayanguxẽẽ. Natürü yexguma chi natauxguma ga yema mugü rü tataxu chima na texé chixri yanguxẽẽxũ. ¹⁶ Rü yexguma Tupana Abráũmaã ixunetagu na nüxũ tá nangũxẽẽxũ, rü Abráũãrũ õgagu nixĩ ga namaã inaxunetaxũ. Rü ngẽmacèx i guxãma i yixema na Abráũrũ yaxõgũxũ rü taxcèx ta nixĩ ga yema Tupanaãrũ uneta ga Abráũmaã nüxũ yaxuxũ. Rü ngẽmawa nüxũ tacuèx rü tama yixema mugü aurgũxecèxicatama nixĩ i ngẽma Tupanaãrũ uneta,

natürü guxãma ya yíxema Abráŭrũ Tupanaãxũ yaxõgüxecèx ta nixĩ. Rũ ñuxma rũ guxãma i yixema na Abráŭrũ meã yaxõgũxũ rũ Abráŭxãcũgũ tixĩgũ rũ nũma rũ tanatũ nixĩ i Tupanapëxewa yerũ nüxĩra nayaxõ. ¹⁷ Rũ Tupanaãrũ ore i ũmatũxũwa rũ Abráŭchigaxũ nixu rũ ñanagürü:

“Rũ muxũma i duũxũgünatũ tá cuxũ chixĩxẽ”, ñanagürü. Rũ Abráŭ rũ Tupanaãxũ nayaxõ, rũ yemacèx Tupana nayanguxẽ ga norũ uneta ga namaã nüxũ yaxuxũ. Rũ yima Tupana nixĩ ya wena namaxẽxẽcũ i yuexũ. Rũ yimatama nixĩ ya naxücũ i ngẽma woo ñuxma taxuxũ. ¹⁸ Rũ nũma ga Abráŭ rũ aixcũma nayaxõ ga yexguma Tupana nüxũ ñaxgu:

“Rũ tá namuxũchi i cutaagũ”,

ñaxgu. Rũ woo ga Abráŭ ga marũ yaguãxũchichirèx na yĩxũ rũ na nangexacũxũ, natürü nayaxõõma ga yema Tupanaãrũ uneta rũ meã ínananguxẽ na wũxi ga nane tá nüxũ yexmaxũ. Rũ yemaãcũ ningu na muxũma i duũxũgünatũ yĩxũ, yema Tupana namaã nüxũ ixuxŕrũ. ¹⁹ Rũ Abráŭ rũ wixguxuchi 100 ga taunecũ nüxũ nayexma ga yexguma. Natürü tama inayarũmaãchi ga na yaxõõxũ woo nüxũ na nacuáxũ ga paxa tá na nayuexũ ga nũma rũ namèx ga Chara rũ marũ poraãcũ nangupetũarũ taunecũãxgũxũ ga na naxãxãcũgũxũcèx. ²⁰ Rũ yemaãcũ ga Abráŭ rũ nayaxõõma na nüxũ tá nayexmaxũ ga wũxi ga nane yema Tupana namaã ixunetaxŕrũ. Rũ tama nagu narũxĩnũ na Tupana ngürũãchi nawomũxẽxũ. Natürü yexeraãcũ Tupanaãxũ nayaxõõma, rũ nüxũ nicuèxũ. ²¹ Rũ aixcũmaxũchi nayaxõ na naporaxũ ya Tupana

na yanguxêẽxúcèx i guxũma i ngẽma norũ uneta. ²² Rũ yemacèx ga Tupana rũ nũxũ nixu na napẽxewa namexũ ga Abráũ. Yerũ Tupana nũxũ nadau ga ñuxãcü aixcũma nũxũ na yaxõõxũ. ²³ Rũ tama Abráũchigaxicatama nixĩ ga naxũmatũxũ ga Tupanaãrũ ore ga ñaxũ:

“Rũ Tupana rũ nũxũ nixu na napẽxewa namexũ ga Abráũ, yerũ nũxũ nadau ga ñuxãcü aixcũma nũxũ na yaxõõxũ”,

ñaxũ. ²⁴ Natürũ guxãma i yixema na yaxõgũxũchiga ta nixĩ i ngẽma ore. Erũ Tupana rũ tórũ õgagu tũxũ nade na napẽxewa imexũ i yixema i nũxũ na yaxõgũxũ ya yĩma yuwa tórũ Cori ya Ngechuchuxũ írũdaxêẽcü. ²⁵ Rũ Ngechuchuxũ nixĩ ga namuxũ ga Tupana na tórũ pecaducèx nayuxúcèx. Rũ ñuxũchi nũma ga Tupana rũ wenaxãrũ Ngechuchuxũ ínarũdaxêẽ na nagagu imexúcèx i Tupanapẽxewa.

5

Ñuxma rũ Tupanapẽxewa tame erũ Cristuaxũ tayaxõgũ

¹ Rũ ñuxma rũ Tupanapẽxewa time erũ tayaxõgũ. Rũ ngẽmacèx marũ tama Tupanamaã taxuwanũãxgũ i ñuxmax, erũ tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rũ marũ tamaã nanangũxmũxêẽ ya Tupana. ² Rũ Cristugagu nixĩ na tamaã namecũmaxũ ya Tupana i ñuxmax erũ tayaxõgũ. Rũ nũxũ tacuèx rũ guxũgutáma tamaã namecũma. Rũ tataãẽgũ erũ nũxũ tacuèx na tũxũ tá nangẽxmaxũ i tachica i mexũ i Tupanaxũtawa.

³ Rũ ngẽxgumarũũ ta tataãẽgũ i woo ngúxũ

ingegügu. Erü nüxŭ tacuèx rü ngêma ngúxŭ rü tŭxŭ narüngŭxêê na yexeraâcü iporaexŭ rü yaxna namaã ixĩnüèxŭcèx. ⁴ Rü ngêxguma yaxna namaã ixĩnüègu rü Tupana rü tamaã nataãê. Rü ngêma na tamaã nataãêxŭ rü ngêmacèx meã ítananguxêê na tŭxŭ tá nangêxmaxŭ i tachica i mexŭ i Tupanaxŭtawa. ⁵ Rü ñuxma na ínanguxêêxŭ na tŭxŭ tá nangêxmaxŭ i tachica i Tupanaxŭtawa, rü ngêmacèx taxucèxma tangechaŭgü. Erü Tupana rü poraâcü tŭxŭ nangechaŭ. Rü ngêma Naãê i Üünexŭ i tŭxna namuxŭ nixĩ i tŭxŭ nüxŭ cuèxêêxŭ i ngêma. ⁶ Rü yexguma taxucürüwama yigütama imaxêêêgu, rü nawa nangu na Tupana yanguxêêxŭ ga yema norü uneta. Rü yexguma nixĩ ga ñoma ga naãnewa namuãxŭ ga Cristu na pecaduãxgŭxŭcèx nayuxŭcèx. ⁷ Rü tama natauxcha na wüxie rü to i duŭxŭcèx tayuxŭ, woo wüxi i duŭxŭ i mexŭcèx yixĩgu. Rü woo tangêxmagu ya texé ya naxcèx yuchaŭchiréxe i wüxi i duŭxŭ i aixcuma mexêchixŭ, natürü tama tŭxŭ natauxcha i ngêma. ⁸ Natürü Tupana tŭxŭ nüxŭ nadauxêê na ñuxâcü tŭxŭ nangechaŭxŭ yerü yexguma ipecaduãxgügu nixĩ ga taxcèx nayuxŭ ga Cristu. ⁹ Rü ñuxma rü Tupanapewa time yerü taxcèx nayu ga Cristu. Rü ngêmacèx meãma nüxŭ tacuèx rü nüma rü aixcuma tá tŭxŭ ínanguxŭxêê na tama tŭxŭ napoxcuexŭcèx ya Tupana. ¹⁰ Rü yexguma norü uwanügü ixĩgügu, rü nümatama ga Tupana rü nügümaã tŭxŭ narüngŭxmŭêêê ga yexguma nayuxgu ga Nane. Rü ñuxma na marü namaã irüngŭxmŭêxŭ, rü yexeraâcü nüxŭ tacuèx na tŭxŭ nangêxmaxŭ i maxŭ i taguma gúxŭ nagagu na namaxŭxŭ i

nūmax. ¹¹ Rū tama ngēxīcatama nixī. Natürü i ñuxma rū tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu rū Tupanamaã tataãëgü, yerü Cristugagu nixī ga Tupana ga tamaã nangüxmüxü.

Adáŭchiga rū Cristuchiga

¹² Rū nüxiraxŭcü ga yatü ga Adáŭgagu nixī ga guxūma ga duŭxŭgüwa nanguxŭ ga pecadu. Rū pecadugagu ínangu i yu. Rū yemaãcü guxūma ga duŭxŭgüwa naxüe na nayuexŭ, yerü guxūma nipecaduãx. ¹³ Rū naxŭpa na Tupana Moïchéna naxãxŭ ga yema mugü ga naxümatüxŭ, rū duŭxŭgü rū chixexŭ naxüğüecha, rū yemacèx nayue. Natürü yema mugü rū tauta nayexma ga yexguma, rū yemacèx taxucürüwa texé nüxŭ tixu ga yema duŭxŭgü ga na chixri naga naxīnŭëxŭ ga yema mugü. ¹⁴ Rū yema duŭxŭgü ga Adáŭwena buexŭ rū tama Adáŭrŭŭ nanangōx ga yema orix ga Tupana nüxna chuxuxŭ. Natürü chixexŭ naxüğü, rū yemacèx nayue. Rū yemaãcü nixī ñuxmata Tupana Moïchéna naxã ga yema mugü ga naxümatüxŭ. Rū Adáŭwa inaxüğü na nayuexŭ ga duŭxŭgü, natürü Cristuwa inaxüğü na nayaxuxŭ i maxŭ i taguma gúxŭ. ¹⁵ Natürü yema chixexŭ ga Adáŭ ŭxŭ rū taxuacü nagu tanangu i ngēma āmare ga Tupana tŭxna āxŭ, erü tama namaã nawüxigu. Rū aixcüma nixī ga wüxi ga yatŭarŭ chixexŭgagu na nayuexŭ i guxūma i duŭxŭgü. Natürü tama yemaãcü tamaã nanaxü ga Tupana. Yerü nüma rū tŭxŭ nangetanüãcüma núma nanamu ga Nane ya Ngechuchu ya Cristu na tórü pecaducèx nayuxŭcèx. Rū yemaãcü guma Cristugagu Tupana nanamaxëxë i muxūma

i duŭxŭgŭ. ¹⁶ Rŭ yema pecadu ga Adáŭ ŭxŭ rŭ taxuacŭma nagu tanangu ga yema āmare ga Tupana tŭxna āxŭ. Yerŭ wŭxitama ga Adáŭārŭ pecadugagu, rŭ Tupana nŭxŭ nixu rŭ tá nayu naxcèx ga yema. Natŭrŭ Ngechuchu ya Cristugagu rŭ Tupana nŭxŭ nixu na napēxewa imexŭ rŭ nŭxna línguxŭxŭ i guxŭma i tórŭ pecadugŭ. ¹⁷ Rŭ guxŭma i duŭxŭgŭ nayue yerŭ wŭxitama ga yatŭ ga Adáŭ rŭ pecadu naxŭ. Natŭrŭ tama yemaācŭ tamaā nanaxŭ ga Tupana, yerŭ ga nŭma rŭ poraācŭ tamaā namecŭma rŭ tŭxŭ nangetanŭācŭma tŭxŭ narŭngŭxēē. Rŭ ngēmacèx i ñuxma rŭ guxŭma i ngēma duŭxŭgŭ i Tupana nŭxŭ ixuxŭ na napēxewa yamexŭ, rŭ nŭmatama ya Tupana rŭ Nane ya Ngechuchu ya Cristugagu nanamaxēxēē na namaā wŭxigu āēxgacŭgŭ yixŭgŭxŭcèx. ¹⁸ Rŭ yema Adáŭārŭ chixexŭ rŭ poxcuwa nanagagŭ ga guxŭma ga duŭxŭgŭ. Natŭrŭ yema mexŭ ga Ngechuchu ya Cristu ŭxŭ rŭ pecaduwa ínananguxŭxēē i guxŭma i duŭxŭgŭ i yaxōgŭxŭ, rŭ nŭxna nanaxā i maxŭ i taguma gŭxŭ. ¹⁹ Rŭ guma nŭxīraŭcŭ ga yatŭ ga Adáŭ rŭ tama Tupanaga naxīnŭ. Rŭ yemaācŭ wŭxitama ga yatŭgagu rŭ muxŭma ga duŭxŭgŭ rŭ nipecaduāx. Natŭrŭ ínangu ga guma yatŭ ga Ngechuchu, rŭ meā Tupanaga naxīnŭ. Rŭ gumagagu rŭ muxŭma i duŭxŭgŭ rŭ tá nime i Tupanapēxewa. ²⁰ Rŭ Tupana rŭ Moīchéna nanaxā ga norŭ mugŭ na duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ nacuèxēēxŭcèx na ñuxācŭ poraācŭ pecadu naxŭgŭxŭ. Natŭrŭ yexguma yexeraācŭ pecadu naxŭgŭgu ga duŭxŭgŭ, rŭ yexeraācŭ Tupanaāxŭ nangechaŭtŭmŭgŭ. ²¹ Rŭ ñuxma woo pecadugagu na iyuexŭ, natŭrŭ

Tupanaãxŭ tangechaŭtümüŭgŭ i guxŭguma. Rŭ ngẽmaãcŭ pecaduwa tŭxŭ ínanguxŭxêẽ na napẽxewa imexŭcèx rŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristugagu tŭxŭ nangẽxmaxŭcèx i maxŭ i taguma gŭxŭ.

6

Ñuxma rŭ tama pecadu ixŭgŭxŭcèx nixŭ i imaxêxŭ, natŭrŭ Cristucèx nixŭ i imaxêxŭ

¹ Rŭ ñuxma na Tupanaãxŭ ingechaŭtümüŭgŭxŭ, ¿rŭ ñuxãcŭ tá imaxêxŭ i ñuxmax? ¿Rŭ pexcèx rŭ namexŭ na pecadu ixŭgŭechaxŭ na yexeraãcŭ Tupanaãxŭ ingechaŭtümüŭgŭxŭcèx? ² Rŭ dŭcax, tama ngẽmaãcŭ nixŭ. Erŭ ñuxma pecaduchaxwa rŭ ñoma iyuxŭrŭŭ tixŭgŭ, erŭ marŭ tama naga taxŭnŭẽ. Rŭ ngẽmacèx tama name i yeŭcŭrŭ pecadu taxŭgŭecha. ³ ¿Tama êxna nŭxŭ pecuèx na tacŭcèx yŭxŭ na íbaiŭxŭ? Rŭ ítabaiŭ na ngẽmaãcŭ duŭxŭgŭxŭ nawéxŭcèx na aixcŭma Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭgŭ na ixŭgŭxŭ. Rŭ yexguma íbaiŭgu, rŭ nŭma nayuxŭrŭŭ yexma nayu ga tacŭma ga nuxcŭmaŭxŭ. ⁴ Rŭ yexguma íbaiŭgu, rŭ Cristu yuxŭrŭŭ yexma nayu ga tacŭma ga nuxcŭmaŭxŭ, rŭ Cristu itáxŭrŭŭ inatèx ga yema tacŭma ga nuxcŭmaŭxŭ. Rŭ yemaãcŭ naxŭpetŭ na wena imaxêxŭcèx rŭ tŭxŭ nangẽxmaxŭcèx i maxŭ i ngexwacaxŭxŭ, yexgumarŭŭ ga Ngechuchu na yuwa írŭdaxŭ rŭ wena namaxŭxŭ ga yexguma Nanatŭ ga Tupana norŭ poramaã ínadxêẽgu. ⁵ Rŭ ñuxma na Cristumaã wŭxigu nayuxŭ ga tacŭma ga nuxcŭmaŭxŭ, rŭ nŭxŭ tacuèx na aixcŭma Cristumaã tŭxŭ nangẽxmaxŭ i maxŭ i

ngexwacaxŭxŭ. ⁶ Rŭ nŭxŭ tacuèx rŭ yema tórŭ maxŭ ga nuxcŭmaŭxŭ rŭ Cristumaã wŭxigu curuchagu nayu na yexma yanaxoxŭcèx ga yema tacŭma ga chixexŭ. Rŭ ñuxma rŭ tama pecadutŭŭwa tangèxmagŭ, rŭ ngēmacèx marŭ tama naga taxĩnŭē. ⁷ Erŭ yíxema yúxe rŭ marŭ tama pecadutŭŭwa tangèxma na yeŭcŭrŭ pecadu taxŭechaxŭcèx. ⁸ Rŭ ñuxma na Cristumaã nayuxŭ ga tórŭ maxŭ ga nuxcŭmaŭxŭ, rŭ nŭxŭ tacuèx na Cristurŭŭ tŭxŭ nangèxmaxŭ i maxŭ i ngexwacaxŭxŭ. ⁹ Rŭ nŭxŭ tacuèx rŭ ñuxma na yuwa ínadxŭ ya Cristu, rŭ tagutáma wena nayu. Yerŭ nŭma rŭ marŭ yuxŭ narŭyexera. ¹⁰ Rŭ yexguma nayuxgu ga Cristu rŭ pecaducèx nixĩ ga nayuxŭ, rŭ noxtacŭma yexma wŭxicana ningutanŭ ga guxŭma ga duŭxŭgŭarŭ pecadugŭ. Natŭrŭ ñuxma na namaxŭxŭ, rŭ Tupanacèx nixĩ i namaxŭxŭ na Tupanaãrŭ ngúchaŭ naxŭxŭcèx. ¹¹ Rŭ ngèxgumarŭŭ ta i pema rŭ name nixĩ i pegŭgu perŭxĩnŭē na marŭ peyuxŭ pecaduchaxwa rŭ Tupanacèx pemaxèxŭ, erŭ Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭgŭ pixĩgŭ. ¹² Rŭ ngēmacèx rŭ tama name i pecadutŭŭwa pegŭ pengèxmagŭxèē na pemaã inacuáxŭcèx. Rŭ tama name i penaxŭchica i pecadu na pexeneãrŭ ngúchaŭgŭ i chixexŭ pexŭ naxŭxèēxŭcèx. ¹³ Rŭ tama name i pecaduna penaxãgŭ i pexene na ngēmamaã chixexŭ pexŭgŭxŭcèx. Rŭ name nixĩ i Tupanana pegŭ pexãgŭ, erŭ ñoma duŭxŭgŭ i yuxŭ rŭ wena maxèxŭrŭŭ pixĩgŭ. Rŭ ngēmacèx name nixĩ i Tupanana penaxãgŭ i pexene na ngēmamaã mexŭ pexŭgŭxŭcèx. ¹⁴ Rŭ ñuxma rŭ

tãütáma pecadutũŭwa pengẽxmagũ na pemaã inacuáxũcèx. Rũ yexguma yema mugũ ga Moĩché ũmatũxũwe perũĩxgu, rũ pemaã inacuèx ga pecadu. Natũrũ i ñũxma rũ Cristugagu Tupana pemaã namecũma, rũ nũma nixĩ i pemaã inacuáxũ i ñũxmax.

Ngẽxguma wũxi i corimẽxẽwa yigũ ingẽxmagũxẽẽgu, rũ ngẽmaga nixĩ i ixĩnũẽxũ

¹⁵ Rũ ñũxma na tama yema Moĩché ũmatũxũ ga mugũtũŭwa ingẽxmagũxũ, rũ ñũxma na Tupana rũ Cristugagu tamaã mecũmaxũ, ¿rũ ñũxãcũ tá imaxẽxũ? ¿Rũ pexcèx namexũ na yeũcũrũ pecadu ixũgũechaxũ? Rũ dũcax, tama name na ngẽmaãcũ imaxẽxũ. ¹⁶ Rũ pema nũxũ pecuèx rũ ngẽxguma wũxi i corimẽxẽwa pegũ pengẽxmagũxẽẽgu na naga pexĩnũẽxũcèx rũ ngẽma tá nixĩ i perũ cori ixĩxũ, rũ pema rũ norũ duũxũgũ tá pixĩgũ i ngẽma cori i naga pexĩnũẽxũ. Rũ ñũxma rũ pema tá nũxũ pedaugũ ngoxi ngẽxũrũũxũ perũ me yixĩ na ngẽmaga pexĩnũẽxũcèx. Rũ ngẽxguma pecadu i yuwa tũxũ gagũxũ perũ me yixĩgu, rũ ngẽma tá nixĩ i pemaã icuáxũ. Rũ ngẽxguma perũ me yixĩgu na Tupanaga na pexĩnũẽxũ, rũ yimaga tá pexĩnũẽ na napẽxewa pimexũcèx. ¹⁷ Natũrũ Tupanana moxẽ chaxã, yerũ woo pepaduga na pexĩnũẽchiréxũ, natũrũ i ñũxma rũ aixcũma naga pexĩnũẽ i ngẽma ngũxẽẽtae i marũ peyaxuxũ i Cristuchiga. ¹⁸ Rũ ñũxma rũ Tupanaãrũ duũxũgũ pixĩgũ erũ nũma rũ chixexũna pexũ ínangũxũxẽẽ na tama pecadu pexũgũechaxũcèx. Rũ ngẽmaãcũ pexũ narũngũxẽẽ na napẽxewa pimexũcèx rũ meã naxcèx pemaxẽxũcèx. ¹⁹ Rũ ñoma i naãnecũĀx i duũxũgũmaã

chidexarüŭ nixĩ i tauxchaxŭ i oremaã pemaã
 chidexaxŭ i ñuxmax, erü pema rü woetama
 taguma nüxŭ pexĩnüë i ñaã ore, rü ngürüãchi
 tãütama nüxŭ pecuëx i tacüchiga na yĩxŭ i ngẽma
 pemaã nüxŭ chixuxŭ. Rü dücax, rü nuxcuma
 rü ipenaxã ga pexene na namaã penaxügüxcèx
 ga nagúxüraŭxŭ ga chixexŭ. Natürü i ñuxma
 rü name nixĩ i Tupanana pegü pexã na aixcuma
 napëxewa pexüünegüxcèx rü naxcëxicatama pe-
 maxëxcèx. ²⁰ Rü yexguma pecadutüŭwa peyex-
 magügu, rü taxucürüwama Tupanapëxewa mexŭ
 pexügü ga yexguma. ²¹ ¿Natürü tacüwa pexŭ
 namexŭ ga yema chixexŭ i ñuxma rü wüxi i ãne
 pexna äxŭ? Yerü yema chixexŭ rü yuwamare
 pexŭ nagagü, rü tama i maxüwa. ²² Natürü
 marü tama pecadutüŭwa pengëxmagü i ñuxmax,
 erü marü nüxna ípenguŭ rü marü Tupanaärü
 duŭxügü pixĩgü. Rü ngẽma waxi nixĩ i poraãcü
 pexŭ mexŭ erü ngẽmagagu penayaxu i maxŭ i Tu-
 panapëxewa üünexŭ rü ngẽmawena tá penayaxu
 i maxŭ i taguma gúxŭ. ²³ Rü ngẽma natanü na
 pecadu ixüxŭ, rü yu nixĩ. Natürü yíxema tórü
 Cori ya Ngechuchuaxŭ yaxôgüxe, rü Tupana tüxna
 nanaxãmare i maxŭ i taguma gúxŭ.

7

*Wüxi i ngecü rü ngëxguma nayutegu rü marü
 tama ngëtemëxëwa ingëxma. Rü ñuxma na taxcèx
 nayuxŭ ya Cristu, rü marü tama yema Moïché
 ümatüxŭ ga mugütüŭwa tangëxmagü*

¹ Pa Chaueneëgüx, rü pema na nagu pexĩxŭ
 i ngẽma mugü, rü nüxŭ pecuëx rü ngëxguma

tamaŭxguxicatama nixĩ na ngẽma mugütüŭwa tangẽxmaxŭ ya wüxichigü ya duŭxẽ. ² Rũ dücax, rü wüxi i ngecü i âtecü rü ngĩtemẽxẽwa ingẽxma ega namaxyane ya ngĩte, erü ngẽma ñanagürü i ore i mugü. Natürü ngẽxguma nayuxgu ya ngĩte, rü marü tama ngĩtemẽxẽwa ingẽxma. Rũ yema mugü ga ngĩtemẽxẽwa ngĩxŭ yexmaxẽẽxŭ ga noxri rü marü tama ngĩmaã inacuèx. ³ Rũ ngẽmaãcü i ngẽxguma namaxyane ya ngĩte rü to i yatümaã inapexgu, rü pecadu ixü. Natürü ngẽxguma marü nayuxgu ya ngĩte, rü marü nüxna ínguxuchi i ngẽma mugü ga ngĩtemẽxẽwa ngĩxŭ yexmaxẽẽxŭ ga noxrix. Rũ ngẽxguma wenaxârü naxãtegu rü taxuŭma i chixexŭ ixü. ⁴ Rũ ngẽxgumarüŭ ta i pemax, Pa Chaueneëgüx, rü marü tama yema Moiché ümatüxŭ ga mugütüŭwa pengẽxmagü yerü nüma ga Cristu rü pexcèx nayu. Rũ ngẽmacèx i ñuxma rü Cristu ga yuwa írüdacüarü pixĩgü. Rũ ngẽmaãcü nanaxü ya Tupana na naxcèx imaxẽxŭcèx, rü norü ngúchaŭ ixügüxŭcèx. ⁵ Rũ yexguma nuxcümaŭxŭ ga tacümawe rüxĩxgu rü poraãcü tanaxü ga taxüneârü ngúchaŭgü woo yema mugü tüxna na nachuxuxŭ ga yema. Natürü yexguma nüxŭ icuèxgu na nachuxuxŭ ga yema pecadu ga ixüxŭ, rü yexeraãcü tanaxüxchaŭ. Rũ yemaãcü ga yema tórü pecadugü rü yuwa tüxŭ nagagü. ⁶ Natürü i ñuxma rü marü tama ngẽma mugütüŭwa tangẽxmagü, erü Tupana rü marü nüxna tüxŭ ínguxüxẽẽ. Rũ ngẽmacèx i ñuxma rü ñoma duŭxŭgü i iyuexŭrŭŭ tixĩgü i napẽxewa i ngẽma mugü, erü marü tama tamaã inacuèx. Rũ ngẽmacèx tama nagu taxĩ i ngẽma nuxcüma ümatüxŭ ga mugü, erü marü nüxna ítanguxŭ na

Tupanaãrũ ngúchaũ ixügüxüçèx rü naxcèx na imaxèxüçèx namaã i tórü maxũ i ngexwacaxüxũ i Naãe i Üünexũ tüxna ãxũ.

*Ngẽma pecadu i chowa ngẽxmaxũ rü chomaã in-
acuèx*

⁷ ¿Rü ñuxũ ñagüxũ tá i ñuxmax? ¿Rü pexcèx rü yema mugü yĩxũ ga tüxũ pecaduãxẽẽxũ? ¿Rü dücax, tama name i ngẽmaãcü nagu tarüxĩnũe! Natürü yexguma chi yema mugü rü tama choxũ nüxũ nacuèxẽẽgu, rü tãũ chima nüxũ chacuèx na pecadutüũwa chayexmaxũ. Rü dücax, rü yexguma chi yema mugü rü tãũ chima choxũ nüxũ cuèxẽẽgu na wüxi i pecadu yĩxũ na toguãxãrũ ngẽmaxüçèx chixauxãchixũ, rü tãũ chima nüxũ chacuèx na pecadu yĩxũ i ngẽma. ⁸ Natürü yexguma yema mugü choxũ nguxẽẽgu na nachixexũ na toguãxãrũ ngẽmaxũ choxũ ngúchaũxũ, rü yexguma ga pecadu rü nayoxniẽ na yexeraãcü choxũ na nangúchaũxẽẽãxũ. Rü ngẽmaãcü nüxũ tadau rü ngẽxguma chi natauxgu i ngẽma mugü, rü tãũ chima nüxũ tacuèxgü na ñuxãcü wüxi i chixexüchixũ na yĩxũ i ngẽma pecadu. ⁹⁻¹⁰ Rü noxri tauta yema mugüxũ chacuèxgu, rü choma nagu charüxĩnũgu rü chame. Natürü yexguma yema mugüxũ chacuèxgu, rü nüxũ chicuèxãchi na chixexũ chaxüxũ rü ngẽma chixexüçèx rü tá na chayuxũ. Rü yemaãcü ga yema mugü ga Tupana Moíchéna ãxũ na duũxügüxũ namaxèxẽẽxüçèx, rü choxũ nayuxẽẽãma. ¹¹ Rü nüma ga pecadu rü nayoxniẽ namaã ga yema mugü. Yerü yexguma yema mugü choxũ nguxẽẽgu na ñuxãcü nachixexũ ga

yema pecadu, rü yexeraãcü choxũ nangúchaũ ga yema pecadu. Rü yemaãcü ga yema pecadu rü choxũ nawomüxêê rü nayoxniê namaã ga yema mugü rü yuwa choxũ naga. ¹² Natürü yema mugü rü aixcüma naxüüne i Tupanapêxewa. Rü guxüma i ngêma Tupana tamaã nüxũ ixuxũ rü naxüüne rü aixcüma name rü tüxũ narüngüxêê.

¹³ ¿Natürü ñuxãcü nixĩ i ngêma i ñuxmax? ¿Éxna pexcèx rü yema mugü yĩxũ ga yuwa choxũ gaxũ? Rü dücax, rü tama ngêmaãcü nixĩ. Erü ngêma pecadu nixĩ i Tupanaãrü mugümaã yoxniêxũ na yuwa choxũ nagaxüçèx. Rü ngêmaãcü nüxũ tacuèx na ñuxãcü poraãcü nachixexũ i pecadu. Rü yexguma yema mugü choxũ nguxêêgu na ñuxãcü poraãcü nachixexũ ga yema pecadu, rü yexeraãcü choxũ nangúchaũ ga yema chixexũ rü yexeraãcü chanaxüama ga pecadu. ¹⁴ Nüxũ tacuèx i ngêma mugü rü Tupanaã i Üünexüwa ne naxũ. Natürü choma rü duüxümare chixĩ, rü ngêmacèx nixĩ i chomaã inacuáxũ i ngêma pecadu i chaxüxũ. ¹⁵ Rü tama nüxũ chacuèx na tacü choxũ üpetüxũ erü tama chanaxü i ngêma mexũ i chanaxwèxexũ na chaxüxũ, natürü ngêma chixexũ i tama chanaxwèxexũ na chaxüxũ rü ngêmaãma nixĩ i chaxüxũ. ¹⁶ Natürü i ñuxma na chanaxüxũ i ngêma tama chanaxwèxechiréxũ na chaxüxũ, rü ngêmawa nüxũ chicuèxãchi na namexũ i ngêma mugü. ¹⁷ Rü ngêmacèx i ñuxma rü tama chauechama nixĩ i chanaxüxũ i ngêma chixexũ. Natürü ngêma pecadu i chowa ngêxmaxũ nixĩ i chomaã icuáxũ, rü ngêma nixĩ i chixexũ choxũ üxêêxũ. ¹⁸ Rü choma nüxũ chacuèx rü wüxi i pecaduãxũ i duüxümare chixĩ, rü ngêmacèx

chowa rŭ nataxuma i ȧcŭ i mexŭ. Erŭ woo chanaxwèxe na mexŭ chaxŭxŭ, natŭrŭ tama chomaã nanguxŭ na chanaxŭxŭ. ¹⁹ Erŭ ngēma mexŭ i chanaxwèxexŭ na chaxŭxŭ, rŭ tama chanaxŭ. Natŭrŭ chanaxŭama i ngēma chixexŭ i tama chanaxwèxexŭ na chanaxŭxŭ. ²⁰ Rŭ ngēxguma chi chanaxŭamagu i ngēma chixexŭ i tama chanaxwèxexŭ na chaxŭxŭ, rŭ meãma nangox na tama chauechama chanaxŭxŭ. Natŭrŭ ngēma pecadu i chowa ngēxmaxŭ nixŭ i chomaã icuáxŭ rŭ chixexŭ choxŭ ŭxēēxŭ. ²¹ Rŭ ngēmaãcŭ nŭxŭ chadau i ñuxãcŭ na chiŭxŭ. Rŭ ngēxguma mexŭ chaxŭxchaŭgu rŭ choxŭ natauxcha na chixexŭãma chaxŭxŭ. ²² Choma rŭ chauãēwa rŭ chorŭ me nixŭ i Tupanaãrŭ mugŭ, rŭ naga chaxŭnŭchaŭ. ²³ Natŭrŭ ñã chaxune i ñoma i naãnecŭăx ixŭxŭwa, rŭ nangēxma i ȧcŭ i tama naxŭxchaŭxŭ i ngēma chauãē naxwèxexŭ. Rŭ ngēma pecadu i chowa ngēxmaxŭ nixŭ i chomaã icuáxŭ rŭ chixexŭ choxŭ ŭxēēxŭ. ²⁴⁻²⁵ Rŭ ngēmaãcŭ i choma rŭ chauãēwa chayanguxēēchaŭ i Tupanaãrŭ mugŭ, natŭrŭ ñoma i naãnecŭăx i chaxune rŭ nanaxŭxchaŭ i ngēma nanaxwèxexŭ i pecadu. Rŭ taxucèxma chataãē i chomax. ¿Rŭ texé tá nŭxna choxŭ ítanguxuchixēē i ñã pecadu i chowa ngēxmaxŭ rŭ yuwa choxŭ gaxchaŭxŭ? Rŭ Tupanana moxē chaxã erŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu rŭ tá choxŭ nŭxna ínanguxuchixēē.

8

Tupanaãē i Ŭñexŭ naxwèxexŭãcŭma tamaxē

¹ Rŭ ñuxma ya Tupana rŭ marŭ taxucèxma nanapoxcue i ngèma duŭxŭgŭ i Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭgŭ ixŭgŭxŭ. ² Erŭ Tupanaãē i Ŭünexŭ i Ngechuchu ya Cristugagu tŭxŭ maxēxēxŭ, rŭ nŭxna tŭxŭ ínanguxŭxēē i pecadu na tama yuwa tŭxŭ nagagŭxŭcèx. ³ Rŭ yema taxŭneârŭ ngúchaŭgŭ rŭ marŭ nŭxŭ narŭyexera ga yema mugŭ ga Moiché ũmatŭxŭ. Rŭ yemacèx ga yema mugŭ rŭ taxucŭrŭwa mexŭ tŭxŭ naxŭxēē. Natŭrŭ nŭma ga Tupana rŭ marŭ nanaxŭ ga yema taxucŭrŭwa naxŭxŭ ga yema mugŭ. Yerŭ ga Tupana rŭ ñoma ga naânewa nanamu ga Nanexŭchi. Rŭ woo taxŭne i pecaduãxŭrŭŭ nixŭ ga naxŭne, natŭrŭ nŭma ga Nane rŭ taguma napecaduãx. Rŭ nŭma ga Nane rŭ tórŭ pecaducèx nayu, rŭ yemaãcŭ inayanaxoxēē ga norŭ pora ga yema pecadu ga taxŭnewa yexmaxŭ. ⁴ Rŭ yemaãcŭ nanaxŭ ga Tupana na tŭxŭ na natauxchaxŭcèx na yanguxēēxŭ i ngèma tŭxŭ namuxŭ i ngèma mugŭ. Erŭ ñuxma rŭ tama ñoma i taxŭne naxwèxexŭãcŭma tamaxē, natŭrŭ Tupanaãē i Ŭünexŭ naxwèxexŭãcŭma nixŭ i imaxēxŭ. ⁵ Rŭ yŭxema tŭmaxŭne naxwèxexŭãcŭma maxēxē, rŭ naxcèx tadaugŭ i ngèma ñoma i naânecŭãx naxwèxexŭ. Natŭrŭ yŭxema Tupanaãē i Ŭünexŭ naxwèxexŭãcŭma maxēxē, rŭ ngèma Tupanaãē i Ŭünexŭ naxwèxexŭ nixŭ i naxcèx tadaugŭxŭ. ⁶ Rŭ yŭxema Tupanaãē i Ŭünexŭ naxwèxexŭcèx daugŭxe rŭ tataãēgŭ, rŭ tá tŭxŭ nangèxma i tŭmaârŭ maxŭ i taguma gúxŭ. Natŭrŭ yŭxema tŭmaxŭne naxwèxexŭcèx daugŭxe rŭ ngèma rŭ tá yuwa tŭxŭ nagagŭ. ⁷ Rŭ yŭxema tŭmaxŭne naxwèxexŭcèx

daugŭxe rŭ Tupanamaã tarŭxuwanŭgŭ. Rŭ tama Tupanaga taxŭnŭẽchaŭ erŭ taxucŭrŭwama naga taxŭnŭẽ. ⁸ Rŭ ngẽmacèx ya yíxema tŭmaxŭneãrŭ ngúchaŭwe rŭxíxẽ, rŭ taxucŭrŭwa Tupanaãrŭ ngúchaŭ taxŭgŭ. ⁹ Natŭrŭ ngẽxguma aixcŭma pewa nangẽxmagu i Tupanaãẽ i Üünexŭ rŭ tama pexeneãrŭ ngúchaŭ pexŭ, natŭrŭ Naãẽ i Üünexŭãrŭ ngúchaŭ nixĩ i pexŭxŭ. Rŭ yíxema tama tŭxŭ nangẽxmaxẽ i Tupanaãẽ i Üünexŭ i Cristu tŭxna ãxŭ, rŭ tama Cristuarŭ duŭxŭ tixĩ. ¹⁰ Natŭrŭ ngẽxguma pewa namaxŭxgu ya Cristu, rŭ peãxẽ rŭ namaxŭ erŭ Cristugagu Tupana pexŭ nŭxŭ inayarŭngŭma i perŭ pecadugu. Rŭ woo i pexene rŭ pecadugagu tá nayuama, natŭrŭ peãxẽ rŭ Cristugagu tá namaxŭ, erŭ Tupana pexŭ nadau na pimexŭ. ¹¹ Rŭ ngẽxguma pewa namaŭxgu i Naãẽ ya yima Tupana ga Ngechuchu ya Cristuxŭ írŭdaxẽẽcŭ, rŭ nŭmatátama ya yima Cristuxŭ írŭdaxẽẽcŭ tá wena nanamaxẽẽ i pexene i yuxwèxexŭ, rŭ Naãẽ i Üünexŭ i pewa maxŭxŭ tá nixĩ i naxŭxŭ i ngẽma. ¹² Rŭ ngẽmacèx, Pa Chaueneẽgŭx, rŭ tanaxwèxe i Tupanaãrŭ ngúchaŭ taxŭ, rŭ tama tanaxwèxe i taxŭne i pecaduãxŭãrŭ ngúchaŭ taxŭ. ¹³ Erŭ ngẽxguma chi pexeneãrŭ ngúchaŭ pexŭxgu rŭ tá ipeyarŭtauxe. Natŭrŭ ngẽxguma Tupanaãẽ i Üünexŭãrŭ ngŭxẽẽmaã ipeyanaxoxẽẽgu i ngẽma pexene ŭxchaŭxŭ, rŭ aixcŭma tá pexŭ nangẽxma i maxŭ i taguma gúxŭ. ¹⁴ Erŭ guxãma ya yíxema Tupanaãẽ i Üünexŭ tŭmamaã icuáxe, rŭ aixcŭma Tupanaxãcŭgŭ tixŭgŭ. ¹⁵ Yerŭ tama penayauxgŭ ga wŭxi ga naãxẽ ga pecaduwa pexŭ gagŭxŭ rŭ ngemagagu wenaxarŭ

Tupanaarü poxcucèx pemuñě. Natürü yema Naãxě ga peyauxgüxü rü Tupanaãxě i Üünexü i naxacügü pexü ixīgüxěxü nixĩ. Rü ngēmatama Naãě i Üünexü nixĩ i tuxü rüngüxěxü na tama imuñěxücèx na Tupanana ingaicamagüxü rü:

“Pa Chaunatux”, ñagüxü nüxü. ¹⁶ Rü ngēmatama Naãě i Üünexü nixĩ i aixcūma tuxü nüxü cuexěxü na Tupanaxăcügü na ixīgüxü. ¹⁷ Rü ñuxma na Tupanaxăcügü ixīgüxü i yixema, rü nüxü tacuèx rü daxüguxü i naãnewa tá tanayaxu i ngēma mexügü i Tupana tuxna āxchaüxü. Rü ngēmaăcū Cristumaă tá tuxü nangěxma i tachica i mexü i Tupanaxütawa, erü Cristurüü ngüxü tingegü na yixcūra wüxigu namaă mexüwa ingěxmagüxücèx.

Ngēma mexü i yixcūra tá nüxü idauxüchiga

¹⁸ Rü dücax, choma nagu charüxĩnū rü ngēma ngüxü i ñuxma ñoma i naãnewa ingegüxü, rü taxuūma nixĩ i ngěxguma nagu nanguxgu i ngēma mexü i yixcūra tá nüxü idauxü i ngěxguma Cristumaă ingěxmagügu i daxüguxü i naãnewa. ¹⁹ Rü ñuxma rü guxūma i tacü i Tupana üxü rü taxü i norü ngúchaūmaă ínananguxěegü i ngēma ngunexü i nagu tá nataeguxü ya Cristu na Tupana guxüpěxewa naxăcügüxü iwéxü. ²⁰ Rü nüxü tacuèxgü rü yexguma pecadu naxüxgu ga guma nüxĩraăcū ga yatü rü yexguma nixĩ ga nachixexü ga guxūma ga yema Tupana üxü. Rü tama yema Tupana üxüărü ngúchaü nixĩ ga yema, natürü yemaăcū nüxü naxüpetü yerü ga Tupana rü yemaăcū inaxuneta ga yexguma pecadu naxüxgu ga guma yatü. Natürü i ñuxma rü guxūma ga yema Tupana üxü rü ínananguxěě

na ngēma chixexŭwa íranguxŭxŭcèx. ²¹ Erŭ ngēma ngunexŭ i Tupana tá nagu nadexŭ i naxâcŭgŭ na naxŭtawa nangēxmagŭxŭcèx, rŭ ngēxguma tá ta nixŭ i chixexŭwa íranguxŭxŭcèx i guxŭma ga yema nŭmatama naxŭxŭ. Rŭ ngēmaâcŭ wenaxârŭ noxrirŭ tá name i guxŭma. ²² Rŭ nŭxŭ tacuèx rŭ ñaa naane rŭ guxŭma i nawa ngexmaxŭ rŭ ñoma wŭxi i nge i íraxacŭchaxŭcŭrŭxŭ poraâcŭ ngŭxŭ ninge ñŭxmatáta nawa nangu i ngema ngunexŭ i nagu Tupana wena nangexwacaxŭxŭcèx i guxŭma.. ²³ Rŭ tama ñaa naanexŭcatama nixŭ i ngŭxŭ ingexŭ i ñŭxma, natŭrŭ yixema i tŭxŭ ngexmaxŭ i Tupanaâxŭ i Ŭŭnexŭ rŭ ta ngŭxŭ tingegŭ ñŭxmatáta nawa nangu na Tanatŭ tŭxŭ dexŭ rŭ ngexwacaŭxŭ i taxŭnegŭ tŭxna âxŭ. Rŭ woo tŭxŭ nangexma i Naâxŭ i Ŭŭnexŭ ya Tupana tŭxna muxŭ na norŭ ŭgŭ yixŭxŭcèx i ngema mexŭgŭ i Tupana tá tŭxna naxâxŭ i dauxŭguxŭ i naanewa, natŭrŭ tanaxwèxe na ngemaxŭchi ingugŭxŭ. ²⁴ Cristu tŭxna nanaxâ i maxŭ i taguma gŭxŭ, natŭrŭ ítanguxŭcèxgŭmare na naxŭ-tawa ingugŭxŭ na nayauxgŭxŭcèx i ngēma maxŭ. Natŭrŭ nŭxŭ tacuèx rŭ ngēxguma chi marŭ nŭxŭ idaugŭgu i ngēma írŭnguxŭcèxgŭxŭ, rŭ taxucèxma tŭxcŭŭ ítanguxŭcèxgŭ. Erŭ ngēma marŭ nŭxŭ idauxŭ, rŭ taxucèxma ítanguxŭcèx. ²⁵ Natŭrŭ ngēxguma tauta nŭxŭ idaugŭgu i ngēma írŭnguxŭcèxgŭxŭ, rŭ tanaxwèxe i meâ ítanguxŭcèxgŭeche ñŭxmatáta nŭxŭ idaugŭ. Rŭ ngēmaâcŭ nixŭ i Cristuxŭ írŭnguxŭcèxgŭxŭ. ²⁶ Rŭ Tupanaâe rŭ tŭxŭ narŭngŭxŭcèx ta na iporaexŭcèx i ngēxguma ituraegu i tórŭ ōwa. Rŭ yixema rŭ tama

nŭxŭ tacuèx na ñuxăcŭ Tupanamaă idexagŭxŭ rŭ tacŭcèx iyumŭxègŭxŭ. Natŭrŭ Naăē i Ŭŭnexŭ rŭ naxauxăcŭma ore i tama nŭxŭ icuăxŭmaă Tupanamaă nidexa rŭ taxcèx nayumŭxē. ²⁷ Rŭ Tupana ya meă tŭxŭ cuăcŭ rŭ nŭxŭ nacuèx na ñuxŭ ñaxŭchiga yŭxŭ i ngēma Naăē i Ŭŭnexŭ nŭxŭ ixuxŭ. Erŭ ngēma Naăē i Ŭŭnexŭ rŭ Tupana naxwèxexŭăcŭma Tupanaxŭ nacèexŭ tŭmacèx ya yŭxema Tupanaărŭ duŭxŭgŭ ixŭgŭxe.

Cristu rŭ tŭxŭ naporaexēăma na taxuŭma i gux-chaxŭgŭ tŭxŭ narŭ-yexeraxŭcèx

²⁸ Rŭ nŭxŭ tacuèx rŭ tŭmaărŭ mexŭcèx nixŭ i Tupana íanguxēexŭ i guxŭma i ngēma tŭxŭ ŭpetŭxŭ ya yŭxema nŭxŭ ngechaŭgŭxe ga nŭma nanaxwèxexŭăcŭma tŭxŭ nadexe. ²⁹ Rŭ woetama nuxcŭmama ga Tupana rŭ marŭ tŭxŭ nacuèx na texégŭ tá tixŭgŭxŭ ya yŭxema noxrŭ ixŭgŭxe. Rŭ noxritama naăne ixŭgŭgumama tŭxŭ nade na Nanerŭŭ timexŭ i napēxewa, rŭ yima Nane rŭ tŭmamaă nayaxŭcèx rŭ tŭmamaă inacuăxŭcèx ya guxăma ya yŭxema naēneēgŭ ixŭgŭxe. ³⁰ Rŭ guxema noxri naăne ixŭgŭgumama Tupana tŭxŭ dexe, rŭ tŭmacèx naca na noxrŭ tixŭgŭxŭcèx. Rŭ guxema tŭmacèx naçaxe, rŭ nŭgŭcèx tŭxŭ nimexēēgŭ. Rŭ guxema nŭgŭcèx tŭxŭ yamexēēgŭxe, rŭ daxŭwa tá tŭxŭ nagagŭ na guxŭgutăma naxŭtawa tangēxmagŭxŭcèx. ³¹ ¿Rŭ ñuxŭ ñagŭxŭ tá i ñuxma i ngēmachiga? Rŭ ngēxguma Tupana taétŭwa chogŭgu, ¿rŭ texé tá tŭxŭ rŭyexeraxŭ? ³² Yerŭ nŭma ga Tupana rŭ tama tŭxna nayanuxŭ ga Nanexŭchi. Natŭrŭ taxcèx inanamu ga Nane na taxcèx nayuxŭcèx i guxăma i yixema. Rŭ

ñuxma na yemaãcũ taxcèx inamuãxũ ga Nane, ħrũ taux êxna tũxna naxããxũ i guxũma i tacũ i inaxwèxexũ na naxcèx imaxèxũcèx? ³³ Rũ Tupana tũxũ nade rũ tũxũ nixu na napèxewa imexũ. Rũ ngẽmacèx ħrũ texé tá napèxewa tũxũ tixugũ na ichixexũ? Erũ Tupanatama nixĩ ya tũxũ ixucũ na tũxũ nataxuũma i chixexũ. ³⁴ ħRũ texé tá poxcuwa tũxũ tamugũ i ñuxmax? ħPexcèx rũ Cristu tá yĩxũ? Dũcèx, taxucũrũwama ngẽmaãcũ nixĩ yerũ Cristu nixĩ ga taxcèx yucũ na tũxũ namaxèxèẽxũcèx. Rũ tama ngẽĩcatama taxcèx naxũ, natũrũ wenaxãrũ ínarũda. Rũ ñuxma rũ Tupanaxũtawana nangẽxma rũ ngema ãẽxgacũ nixĩ. Rũ ngema taétũwa nachogũ rũ Tupanaxũ taxcèx nacèèxũ. ³⁵ ħRũ ñuxma rũ tacũ tá Cristuna tũxũ ixĩgachixèẽxũ na tama tũxũ nangechaũxũcèx? Rũ woo ngúxũ ingegũgu, rũ êxna guxchaxũgũ tũxũ ngẽxmagu, rũ êxna duũxũgũ Cristugagu taxchi aiegu, rũ êxna itaiyaegu, rũ êxna ingexchirugũgu, rũ êxna ãũcũmaxũwa ingẽxmagũgu, rũ êxna duũxũgũ tũxũ daixchaũgu, natũrũ woo guxũma i ngẽma tũxũ ũpetũgu, natũrũ ya Cristu rũ tãũtãma nũxũ narũchau na tũxũ nangechaũxũ. ³⁶ Natũrũ guxũguma ãũcũmaxũwa tangẽxmagũ, ngẽma Tupanaãrũ ore i ũmatũxũ nũxũ ixuxũrũũ. Erũ ngẽma ore rũ ñanagũrũ:

“Rũ cugagu duũxũgũ toxũ nadaixchaũ rũ duũxũgũpèxewa rũ ñoma carnerugũ i daiwa íxũrũũ tixĩgũ”,

ñanagũrũ i ngẽma ore. ³⁷ Natũrũ woo guxũma i ngẽma tũxũ na ngupetũxũ, rũ Ngechuchu ya Cristu ya tũxũ ngechaũcũ, rũ tũxũ naporaexèẽãma na taxuũma i guxchaxũgũ tũxũ narũyexeraxũcèx, rũ

bai i tacü. 38-39 Rŭ ngẽmacèx aixcũma chayaxõ na taxucürũwama tacü Tupanana tũxũ ixĩgachixẽẽxũ na ngẽmaãcü tama tũxũ nangechaũxũcèx. Rŭ woo iyuxgu rŭ woo imaxêgu, natürũ Tupana tá tũxũ nangechaũẽcha. Rŭ taxucürũwama Tupanana tũxũ nixĩgachixẽẽ i tacü i norũ orearũ ngeruũgũ, rŭ êxna tacü rŭ ngoxogũ rŭ êxna tacü i to i poraxũ. Rŭ bai i tacü i ñuxma tũxũ ũpetũxũ, rŭ bai i tacü i yixcũra tá ngẽxmaxũ, rŭ bai i tacü i daxũwa ngẽxmaxũ, rŭ bai i tacü i naãnetũũwa ngẽxmaxũ, rŭ bai i tacü i to i Tupana ũxũ, rŭ taxucürũwama Tupanana tũxũ nixĩgachixẽẽ na tama tũxũ nangechaũxũcèx. Rŭ ngẽmaãcü nixĩ i tũxũ nangechaũxũ ya Tupana nagagu ya tórũ Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

9

Tupana rŭ nanade i Yudĩugũ na norũ duũxũgũ na yixĩgũxũcèx

¹ Dũcèx, Pa Chaueneẽgũx, rŭ pemaã tá nũxũ chixu i wũxi i ore. Rŭ ngẽma ore i pemaã tá nũxũ chixuxũ rŭ aixcũma nixĩ erũ Cristuarũ duũxũ chixĩ. Rŭ tama chidora. Rŭ chauãẽwatama nũxũ chacuèx na aixcũma na yĩxũ i ngẽma ore erũ Tupanaãẽ i Ũñexũ nixĩ i chauãẽmaã icuáxũ. ² Rŭ poraãcü changechaũ, rŭ choxũ nangúecha i chauãẽwa, erũ tama nayaxõgũ i chautanũxũgũ i Yudĩugũ. ³ Rŭ aixcũma pemaã nũxũ chixu rŭ guxũguma ngẽma chautanũxũgu charũxĩnũ, rŭ poraãcü chanaxwèxe na Cristuaxũ yaxõgũãxũ. Rŭ choma rŭ aixcũma íchamemare na poxcuwa choxũ namuxũ ya Tupana rŭ Cristuna choxũ yaxũgachixẽẽxũ ega ngẽmaãcü

chi nüxŭ chayaxōgŭxēēgu rŭ chanamaxēxēēgu i ngēma chautanŭxŭgŭ i Yudíugŭ. ⁴ Rŭ nümagŭ rŭ chauxrŭŭ Yudíugŭ nixígŭ. Rŭ Tupana rŭ nuxcŭmaxŭchima namaã inaxuneta na naxâcŭgŭ yixígŭxŭcèx. Rŭ norŭ oxigŭ rŭ nüxŭ nadaugŭ na ñuxâcŭ namexêchixŭ ga Tupana ga yexguma naxcèx nangoxgux. Rŭ Tupana rŭ norŭ oxigŭmaã inaxuneta rŭ ñanagŭrŭ nüxŭ:

“Rŭ ngēxguma chauga pexĩnüēgu rŭ tá pexŭ charŭngŭxēē”,

ñanagŭrŭ nüxŭ. Rŭ Tupana rŭ nüxna nanaxã ga yema mugŭ ga Moíché ũmatŭxŭ. Rŭ nanangŭexēē na ñuxâcŭ nüxŭ yacuèxŭŭgŭxŭcèx. Rŭ meãma namaã inaxuneta na Cristu rŭ naxcèx núma tá namuãxŭ na namaxēxēēãxŭcèx rŭ nüxna na naxããxŭcèx i maxŭ i taguma gŭxŭ. ⁵ Rŭ yema nuxcŭmaŭgŭxŭ ga tórŭ oxigŭtaa nixígŭ i ngēma Yudíugŭ, rŭ ngēmacèx naxcèx ta nixĩ ga yema uneta ga tórŭ oxigŭmaã nüxŭ yaxuxŭ ga Tupana. Rŭ ngēma Yudíugŭtanŭxŭwatama nixĩ ga nabuxŭ ga Cristu ya Tupanaxŭchi ixícŭ ya guxŭetŭwa ngēxmacŭ. Rŭ tanaxwèxe i guxŭguma nüxŭ tikuèxŭŭgŭ. Rŭ ngēmaãcŭ yĩ. ⁶ Rŭ ñuxma rŭ woo tama guxŭ i Yudíugŭ na yaxōgŭxŭ, natŭrŭ taxucŭrŭwama texé nüxŭ tixu na Tupana rŭ tama yangxēēãxŭ i ngēma norŭ uneta. Erŭ ngēma Yudíugŭ rŭ tama aixcŭma guxŭma Tupanaârŭ duŭxŭgŭ nixígŭ. ⁷ Rŭ tama guxŭma i duŭxŭgŭ i Abráŭtaagŭ ixígŭxŭ, rŭ aixcŭma Abráŭtanŭxŭ nixígŭ i Tupanapêxewa. Yerŭ ga Tupana rŭ Abráŭmaã nüxŭ nixu, rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ cune ya Ichaátanŭxŭgŭ tá nixĩ i aixcŭma cutanŭxŭgŭ ixígŭxŭ i chopêxewa”,

ñanagürü. Rŭ yemaăcŭ namaă inaxuneta woo na nayexmaxŭ ga togŭ ga Abrăŭxăcŭgŭ. ⁸ Rŭ ngēmawa meăma nŭxŭ tacuèx rŭ tama ngēma na Abrăŭtaa tixĭgŭxŭcèx nixĭ i Tupanaxăcŭgŭ tixĭgŭxŭ. Natŭrŭ yĭxema aixcŭma Tupanaărŭ uneta nŭxŭ ixuxŭrŭŭăcŭma yaxôgŭxe waxi tixĭ ya aixcŭma Abrăŭtaa ixĭgŭxe i Tupanapêxewa. ⁹ Yerŭ naxŭpa ga na nabuxŭ ga Abrăŭ nane, rŭ yema Tupanaărŭ uneta ga Abrăŭmaă nŭxŭ yaxuxŭ, rŭ ñanagürü:

“Rŭ naŭ ya taunecŭarŭ ñŭxgumaăcŭ tá wena nuă chaxŭ, rŭ cuxmèx i Chara rŭ tá ixăxăcŭ i ngêxguma”,

ñanagürü. ¹⁰ Natŭrŭ tama Abrăŭmaăxĭcatama nixĭ ga yemaăcŭ yadexaxŭ ga Tupana. Yerŭ tórŭ oxĭ ga Ichaă namèx ga Rebecamaă rŭ ta nidexa ga Tupana. Rŭ ngĭma rŭ ngĭteaxŭ ixăxăcŭ rŭ nataxreêxpŭx ga ngĭne. ¹¹⁻¹³ Natŭrŭ yexguma tauta nabuegu rŭ taxuŭma ga mexŭ rŭ êxna chixexŭ naxŭegu ga yema ngĭnegŭ, rŭ Rebecamaă nidexa ga Tupana, rŭ ñanagürü:

“Rŭ ngēma nŭxĭra buxŭ i cune, rŭ ngēma wixweama buxŭărŭ duŭxŭ tá nixĭ”,

ñanagürü ngĭxŭ. Rŭ yema dexa rŭ namaă nawŭxigu i Tupanaărŭ ore i ŭmatŭxŭ i ñaxŭ:

“Marŭ chanayaxu ya Acobu, natŭrŭ nŭxŭ chaxo ya Echaŭ”,

ñaxŭ. Rŭ yemaăcŭ ga Tupana rŭ ngĭmaă nanangoxêê na namêxwa nangêxmaxŭ na tŭxŭ nayaxuxŭ ya yĭxema woetama nŭxŭ ngŭchaŭxê na tŭmacèx naçaxŭ tama nagu naxĭnŭăcŭma i tacŭ rŭ mexŭ rŭ êxna tacŭ rŭ chixexŭ na taxŭxŭ.

¹⁴ ¿Rŭ ñuxŭ ñagŭxŭ i ñŭxmax? ¿Pexcèx rŭ Tupana

rü chixexŭ naxŭxŭ ga yexguma tama Acobuxŭ nangechaŭxŭrŭ nŭxŭ na nangechaŭgu ga Echaú? Rü dücax, tama chixexŭ naxŭ. ¹⁵ Yerü norü orewa rŭ Tupana rŭ Moïchéxŭ ñanagŭrŭ:

“Rü ngëxguma chi texémaã chamecŭmachaŭgu, rŭ tŭmamaã tá chamecŭma. Rü choxŭ tá tangechaŭtŭmŭŭ ya yíxema choxŭ ngechaŭtŭmŭŭchaŭxë”,

ñanagŭrŭ. ¹⁶ Rü ngëmaãcŭ tama ngëma tŭmatama tanaxwëxexŭgagu rŭ ëxna ngëma taxŭxŭgagu nixŭ i Tupana tŭxŭ yaxuxŭ ya texé. Natŭrŭ tŭxŭ nayaxu erŭ nŭxŭ tangechaŭtŭmŭŭ. ¹⁷ Rü yexgumarŭŭ ta ga Tupana rŭ norü ore i ũmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ ga Equituaneärŭ ãëxgacŭ:

“Rü ãëxgacŭxŭ cuxŭ chingucuchixëë na cuwa duŭxŭgŭxŭ nŭxŭ chadauxëëxŭcèx i ñŭxãcŭ na chaporaxŭ. Rü ngëmaãcŭ chanaxŭ na guxŭ i duŭxŭgŭ i guxŭ i naãnewa ngëxmagŭxŭ, nŭxŭ na cuáxŭcèx i chauchiga”,

ñanagŭrŭ. ¹⁸ Rü ngëmaãcŭ ya Tupana rŭ nŭxŭ tangechaŭtŭmŭŭ ya yíxema nŭxŭ ngechaŭtŭmŭŭchaŭxë. Rü ngëxguma tŭxŭ nataiãchiarŭ maxŭãxëëchaŭgu rŭ tŭxŭ nanataiãchiarŭ maxŭãxëë ya yíxema tama nŭxŭ cuáxchaŭxë. ¹⁹ Natŭrŭ bexmana tá ñacurŭgŭ choxŭ:

“Rü ngëxguma chi ngëmaãcŭ yixŭgu ya Tupana, ¿rŭ tŭxcŭŭ nŭxŭ nixu na tagagu yŭxŭ na chixexŭ ixŭgŭxŭ rŭ tama naga ixŭnŭëxŭ? ¿Rü texé tabora na itayanaxoxëëxŭcèx i Tupanaärŭ ngúchaŭ?” ñacurŭgŭ tá. ²⁰ Natŭrŭ Pa Duŭxŭx, ¿texé quixŭ i cuma rŭ ngëmacèx ngëmaãcŭ

Tupanaxŭ cuyaxŭgaxŭ? ¿Cuxcèx rŭ ěxna wŭxi i tŭxŭ i waixŭmŭwa ŭxŭ rŭ namexŭ i ngẽma norŭ ũruŭmaã na ñaxŭ?

“¿Rŭ tŭxcŭŭ ngẽmaãcŭ choxŭ cuxŭ na ngẽmaãcŭ chixŭŭcèx i ñuxmax?” ñaxŭ. ²¹ Rŭ ngẽma tŭxŭãrŭ ũruŭ rŭ waixŭmŭwa nanaxŭ i tacŭ i nŭma naxŭxchaŭxŭ. Rŭ ngẽxguma nanaxwèxegu, rŭ ngẽma waixŭmŭwa nanaxŭ i wŭxi i tŭxŭ na norŭ meruŭ yŭŭxŭcèx. Rŭ ngẽxguma nanaxwèxegu, rŭ ngẽmatama waixŭmŭwa nanaxŭ i wŭxi i tŭxŭ na norŭ guxchirechixŭ yŭŭxŭcèx. ²² Rŭ ngẽxgumarŭŭtama nixŭ i naxŭãxŭ ya Tupana. Erŭ tŭxŭ nanawéxchaŭ na ñuxãcŭ naporaxŭ i nŭma rŭ ñuxãcŭ napoxcueãxŭ i ngẽma duŭxŭgŭ i chixexŭ ŭgŭxŭ, natŭrŭ poraãcŭ yaxna namaã naxŭnŭ i ngẽma duŭxŭgŭ, rŭ tama paxa nanapoxcue i ngẽma ímemaregŭxŭ na napoxcuexŭ. ²³ Natŭrŭ ga Tupana rŭ inanawéxchaŭ na ñuxãcŭ poraãcŭ tamaã namecŭmaxŭ i yixema na yaxŭgŭxŭ. Rŭ ngẽmacèx nixŭ i nŭxŭ ingechaŭtŭmŭŭgŭxŭ, rŭ nuxcŭmamata tama tŭxŭ nadexŭ na naxŭtawax ingẽxmagŭxŭcèx i daxŭguxŭ i naãnewa i ngextá ínamexẽchixŭwa. ²⁴ Rŭ ngẽmaãcŭ i yixema na Yudíugŭ ixŭgŭxŭ, rŭ tatanŭwa Tupana tŭxŭ nidexechi ya ñuxre na norŭ duŭxŭgŭ tixŭgŭxŭcèx. Rŭ ngẽxgumarŭŭ ta i ngẽma tama Yudíugŭ ixŭgŭxŭtanŭwa rŭ nayadexechi i togŭ. ²⁵ Rŭ ngẽmacèx rŭ Tupanaãrŭ ore ga Ochéa ŭmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ ngẽma duŭxŭgŭ i tama chorŭ duŭxŭgŭchirẽx ixŭgŭxŭ, rŭ: ‘Pema rŭ chorŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭ i ñuxmax’, ñacharŭgŭ tá nŭxŭ. Rŭ ngẽma duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭrŭŭ nŭxŭ

changechaŭchiréxŭ, rŭ: ‘Pexŭ changechaŭ i ñuxmax’, ñacharŭgŭ tá nŭxŭ. ²⁶ Rŭ noxri ga Tupana rŭ yema duŭxŭgŭ ga tama Yudiŭgŭ ixŭgŭxŭmaã nŭxŭ nixu, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: ‘Pema rŭ tama chorŭ duŭxŭgŭ pixŭgŭ’, ñanagŭrŭ nŭxŭ. Natŭrŭ yematama nachica ga ngextá nŭxŭ íyemañaxŭwa, rŭ wenaxârŭ yema duŭxŭgŭ ga tama Yudiŭgŭ ixŭgŭxŭmaã nidexa ga Tupana ya Maxêxêruŭ, rŭ ñanagŭrŭ nŭxŭ: ‘Pema rŭ chauxacŭgŭ tá pixŭgŭ’, ñanagŭrŭ nŭxŭ”.

Rŭ yema nixŭ ga Tupanaârŭ ore ga Ochéa ŭmatŭxŭ. ²⁷⁻²⁸ Rŭ Yudiŭgŭchiga rŭ ta nidexa i Tupanaârŭ ore, yerŭ nuxcŭmaŭcŭ ga norŭ orearŭ uruŭ ga Ichaxía rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ woo namuxŭchichirêx i Yudiŭgŭ yima naxnŭcŭ ya taxtŭpechinŭwa yimacŭrŭŭ, natŭrŭ noxre tátama nixŭ i aixcŭma nayauxgŭxŭ i maxŭ i taguma gúxŭ. Rŭ paxa tá ínangu ya tórŭ Cori na napoxcueãxŭcêx i guxŭma i ngêma tama noxrŭ ixŭgŭxŭ”,

ñanagŭrŭ ga Ichaxía. ²⁹ Rŭ nümatama ga Ichaxía, rŭ ñanagŭrŭ ga ŭpa:

“Rŭ ngêxguma chi nüma ya tórŭ Cori ya guxŭ i naâneârŭ yora rŭ tãŭ chima íyaxŭgŭxŭêêãgu i ñuxre i tatanŭxŭgŭ i Yudiŭgŭ, rŭ chi itayarŭxoxochi, yexgumarŭŭ ga na iyanaxogŭxŭ ga guma ñanegŭ ga Chodoma rŭ Gomora namaã ga guxŭma ga yema duŭxŭgŭ ga yéma yexmagŭxŭ”,

ñanagŭrŭ ga Ichaxía.

Yudiŭgŭ rŭ tama nayaxôgŭchaŭ i ore i mexŭ i

Cristuchiga

³⁰ ¿Rü ñuxũ ñagũxũ i ñuxmax? Rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽma duũxũgũ i tama Yudiũgũ ixĩgũxũ ga tama Tupanacèx daugũxũ ga noxrix, rü ngẽmatama duũxũgũ nixĩ i ñuxma Tupanapẽxewa imexũ yerũ nayaxõgũ. ³¹ Natürü yema Yudiũgũ ga nagu ixchaũxũ ga yema Moĩchéarũ mugũ na Tupanapẽxewa yamexũcèx, rü ínatüe. ³² ¿Rü ñuxãcü ínatüe? Dücèx, ínatüe yerũ yema mugũguama naxĩ na Tupanapẽxewa yamexũcèx, rü tama Ngechuchuaxũ nayaxõgũchaũ. Rü yemaãcü ga Ngechuchu rü yema duũxũgũcèx rü wũxi ga guxchaxũ nixĩ. ³³ Rü ngẽmachiga nixĩ i Tupanaãrũ ore i ümatũxũ i ñaxũ:

“Choma rü Yudiũgũtanũwa chanamu ya Cristu. Rü nüma rü ngẽma Yudiũgũcèx rü wũxi i guxchaxũ tá nixĩ erũ ngẽxguma tama nüxũ yaxõgũãgu rü tá inayarũtauxe. Natürü ngẽma duũxũgũ i nüxũ yaxõgũxũ, rü aixcüma tá namaxẽ”, ñanagürũ.

10

¹ Pa Chaueneẽgũx, rü ngẽma poraãcü chanaxwèxexũ rü chorũ yumũxẽwa Tupanana naxcèx chaçaxũ, rü ngẽma nixĩ na guxũma i chautanũxũgũ i Yudiũgũ na yaxõgũxũ rü ngẽmaãcü aixcüma Tupanaãrũ na yixĩgũxũcèx. ² Rü aixcüma pemaã nüxũ chixu, rü nümagũ i Yudiũgũ rü aixcüma poraãcü Tupanagu narũxĩnũẽ rü nanaxũgũchaũ i Tupanaãrũ ngũchaũ. Natürü ínatüe erũ tama Cristuaxũ nayaxõgũchaũ na ngẽmaãcü Tupanapẽxewa

yamexŭcèx. ³ Rŭ woo Tupana ñoma ga naãnewa nanamu ga Cristu na gumagagu Tupanapêxewa yamexŭcèx i duŭxŭgŭ, natŭrŭ nŭmagŭ i Yudíugŭ rŭ tama nŭxŭ nacuèxgŭchaŭ i ngêma. Rŭ nŭgŭtama nimexêégŭchaŭ, rŭ ngêmacèx nagu naxĩãma i ngêma mugŭ ga Moíché ũmatŭxŭ rŭ tama Cristuaxŭ nayaxôgŭchaŭ na nagagu Tupanapêxewa yamexŭcèx. ⁴ Natŭrŭ nŭma ga Cristu rŭ nayanguxêê ga yema mugŭ rŭ yemaãcŭ inayanaxoxêê na tama tamaã inacuáxŭcèx i ngêma mugŭ. Rŭ yemaãcŭ nanaxŭ ga Cristu na guxŭma i duŭxŭgŭ i nŭxŭ yaxôgŭxŭ rŭ aixcŭma Tupanapêxewa yamexŭcèx. ⁵ Rŭ Moíché nanaxŭmatŭ nachiga na ñuxãcŭ Tupanapêxewa tamexŭ ya wŭxie ega naga taxĩnŭgu i ngêma mugŭ, rŭ ñanagŭrŭ:

“Tupana pexŭ namu na guxŭgutáma meã peyanguxêêxŭ i guxŭma i ngêma mugŭ erŭ ngêxguma naga pexĩnŭêgu i guxŭma i ngêma mugŭ rŭ tá pemaxê. Natŭrŭ ngêxguma tama naga pexĩnŭêgu i wŭxitama i ngêma mugŭ, rŭ tãŭtáma pemaxê”,

ñanagŭrŭ. ⁶ Natŭrŭ ñuxma rŭ Tupanapêxewa time ega Cristuaxŭ yaxôgŭgu. Rŭ ngêmacèx taxucèxma i cuãêwa rŭ ñacurŭgŭ:

“¿Texé tá daxŭguxŭ i naãnewa taxŭ na Cristucèx tayaçaxŭ na nuã naxŭxŭcèx rŭ tŭxŭ yanangŭxêêxŭcèx na imexŭcèx i Tupanapêxewa?” ñacurŭgŭ. ⁷ Rŭ taxucèxma cuãêwa ñacurŭgŭ:

“¿Rŭ texé tá yuexŭtanŭwa taxŭ na ngêxma Cristucèx tayadauxŭcèx na nuã tanagaxŭcèx?” ñacurŭgŭ. ⁸ Erŭ tama ngêmaãcŭ nixĩ i Cristucèx

idauxŭ, yerŭ yema ore ga Moĩché ũmatŭxŭ rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ marŭ cuxŭtawa nangẽxma i Tupanaãrŭ ore. Rŭ cuẽxwa nangẽxma na nŭxŭ quixuxŭcèx. Rŭ cuãẽwa nangẽxma na nagu curŭxĩnŭxŭcèx”,

ñanagŭrŭ. Rŭ ñuxma Pa Chaueneẽgŭx, rŭ pemaã nŭxŭ chixu rŭ ngẽmatama ore nixĩ i guxŭwama duũxŭgũmaã nŭxŭ tixuxŭ. Rŭ ngẽma ore nixĩ i pexŭ nŭxŭ cuẽxẽẽxŭ na ñuxãcŭ pexŭ nangẽxmaxŭ i maxŭ ega aixcũma peyaxõgũgu. ⁹ Erŭ ngẽxguma cuẽxmaã nŭxŭ quixuxgu na curŭ Cori yĩxŭ ya Ngechuchu, rŭ ngẽxguma cuãẽwa cuyaxõxgu na yuwa Tupana ínadxẽẽxŭ, rŭ tá cuxŭ nangẽxma i maxŭ i taguma gúxŭ. ¹⁰ Erŭ taãẽwa tayaxõgũ na ngẽmaãcŭ Tupanapẽxewa imexŭ. Rŭ taẽxmaã nŭxŭ tixu na Ngechuchu rŭ tórŭ Cori yĩxŭ, rŭ ngẽmaãcŭ tanayaxu i maxŭ i taguma gúxŭ. ¹¹ Rŭ Tupanaãrŭ ore i ũmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ guxãma ya yixema ya Ngechuchuaxŭ yaxõxẽ, rŭ nũma ya Ngechuchu rŭ taxútãma tũxŭ narũmaãchiixẽẽ erŭ tá nayanguxẽẽ i guxũma i ngema tũmamaã inaxunetaxŭ”,

ñanagŭrŭ. ¹² Rŭ Tupanapẽxewa rŭ guxũma i duũxŭgũ rŭ nawũxigu. Rŭ woo Yudiũgũ yixĩgu rŭ ẽxna woo tama Yudiũgũ yixĩgu, natŭrŭ Tupanapẽxewa rŭ nawũxigu i guxũma i duũxŭgũ. Erŭ nũma ya tórŭ Cori, rŭ guxããrŭ Cori nixĩ. Rŭ nũma rŭ aixcũma tũxŭ namaxẽxẽẽ ya guxãma ya texé ya nũxna çaxe na tũxŭ namaxẽxẽẽxŭcèx.

¹³ Erŭ Tupanaãrŭ ore i ũmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ guxãma ya texé ya tórŭ Corina çaxe na tũxna naxããxŭcèx i maxŭ, rŭ tá tanayaxu i

tümaârü maxü i taguma gúxü”,
 ñanagürü. ¹⁴ ¿Natürü ñuxâcü tá tórü Corina naxcèx
 tacagü, ega tama nüxü tayaxôgügu? ¿Rü ñuxâcü
 tá nüxü tayaxôgü, ega taguma nüxü taxînüëgu i
 nachiga? ¿Rü ñuxâcü tá nüxü taxînüë i norü ore,
 ega taguma texé tümamaã nüxü ixuxgu? ¹⁵ ¿Rü
 ñuxâcü tá texé nüxü tixu i Cristuchiga ega taxúema
 tüxü nüxü yarüxuxêëgu? Rü ngêmacèx nixî i Tu-
 panaârü ore i ümatüxü i ñaxü:

“Rü wüxi i taã nixî na ínangugüxü i Tupanaârü
 orearü uruügü na duüxügümaã nüxü
 yaxugüxücèx i Tanatüarü ore i mexü i
 Cristuchiga”,

ñaxü. ¹⁶ Natürü tama guxüma i duüxügü naga
 naxînüë i ngêma ore i mexü. Rü Ichaxía nüxü
 ixuxürü nixî. Yerü ga nüma rü ñanagürü:

“Pa Corix, noxretama nixî i ngêma duüxügü i toxü
 yaxôgüxü i ngêma ore i nüxü tixuxü”,

ñanagürü. ¹⁷ Rü dücax, rü ngêma na Cristuchi-
 gaxü naxînüëxüwa nixî i ne naxüxü na yaxôgüãxü
 i duüxügü. Rü ngêma nüxü naxînüëxü, rü ore
 i mexü i Cristuchiga nixî. ¹⁸ Natürü i ñuxma
 rü pexna chaca, ¿éxna pexcèx rü ngêma Yudíugü
 rü taguma nüxü naxînüë i ngêma ore i mexü
 i Cristuchiga? Dücèx, ngêmaãcü marü nüxü
 naxînüë. Erü Tupanaârü ore i ümatüxüwa rü
 ñanagürü:

“Rü ngêma Tupanaârü orearü uruügü,
 rü guxüwama i ñoma i naãnewa rü
 nüxü nixugüe i norü ore. Rü ngextá
 ínangëxmagüxüwa i Yudíugü, rü ngêma
 rü ta nüxü nixugügü”,

ñanagürü i ngẽma ore. ¹⁹ Natürü wena pexna chaca, ħrũ ngẽma Yudíugü rü tama êxna nüxũ nicuèxãchitanũ na Cristugagu yĩxũ na Tupana nadexũ i duũxũgü i ñuxmax? Rü ngẽmáãcũ nüxũ nacuèxgü. Yerü Tupanaãrũ ore ga Moĩché ümatüxũwa rü ñanagürü:

“Dücèx, Pa Yudíugüx, choma rü tá chanamaxẽxẽẽ i ngẽma duũxũgü i tama Yudíugü ixĩgüxũ, rü ngẽmacèx i pema rü tá pixãũxãchigü. Rü ngẽxguma chanamaxẽxẽẽgu i ngẽma togü i duũxũgü i tama choxũ cuèxgüchiréxũ, rü pema i Yudíugü rü tá penuẽ erü nüxũ charüngũxẽẽ i ngẽma togü”,

ñanagürü. ²⁰ Rü yemawena ga Ichaxía, rü tama namuũ ga yema Yudíugümaã nüxũ na yaxuxũ ga yema Tupanaãrũ ore ga ñaxũ:

“Rü ngẽma duũxũgü i tama Yudíugü ixĩgüxũ i tama chauxcèx daugüxũ, rü choxũ tá inayan-gaugü. Rü choma rü tá chaugü changoxẽẽ naxcèx i ngẽma duũxũgü i tama chauxcèx ícagüchiréxũ”,

ñaxũ. ²¹ Rü Tupana rü Ichaxíawa Yudíugüchiga nidexa rü ñanagürü:

“Rü guxũ i ngunexũgu rü nüxna chaxuecha i ngẽma duũxũgü i tama chauga ñnüèchaũxũ rü chomaã nuèxũ. Natürü tama choxũ ñnarũxĩnüèchaũ”,

ñanagürü.

11

Nangẽxma i ñuxre i Yudíugü i Tupana dexũ na aixcüma noxrü yixĩgüxũcèx

¹ Ñuxma pexna chaca rü, ¿pexcèx ěxna ya Tupana rü marü nüxŭ naxo i norü duŭxŭgŭ i Yudíugŭ? Tama nixĩ i nüxŭ naxoxŭ. Erü choma i Pauru rü Yudíu chixĩ. Rü Abráŭtanŭxŭ chixĩ, rü Abráŭtaa ya Beyamítanŭxŭ chixĩ. ² Rü nuxcŭmamata Tupana Yudíugŭmã inaxuneta na norü duŭxŭgŭ yixígŭxŭcèx, rü ñuxma rü tama Yudíugŭxŭ naxo. ¿Tama ěxna nüxŭ pecuèx na ñuxŭ ñaxŭ ga Tupanaärü orearü uruŭ ga Ería? Rü Tupanaärü orewa nüxŭ tadaugŭ rü Ería rü Tupanapëxewa poraãcŭ yema Yudíugŭxŭ nixugŭ. ³ Rü ñanagŭrŭ ga Ería:

“Pa Corix, ngẽma Yudíugŭ rü marü nanadai i curü orearü uruŭgŭ. Rü nagu napogŭe i ngẽma nachicagŭ i ngextá duŭxŭgŭ cuxŭ ícuèxŭŭgŭxŭwa. Rü chaxicatama íchayaxŭãchi. Rü choxŭ rü ta nimèxgŭchaŭ”, ñanagŭrŭ ga Ería. ⁴ Natŭrŭ Tupana nanangãxŭ, rü ñanagŭrŭ:

“Dücèx, choma rü marü choxŭ nangẽxma i 7000 i yatŭgŭ i chaugŭxŭ chidexechixŭ. Rü nŭmagŭ rü taguma nüxŭ nicuèxŭŭgŭ i ngẽma tupanetachicŭnèxã i Baá”, ñanagŭrŭ. ⁵ Rü ngẽxgumarŭŭ ta nixĩ i ñuxmax. Rü woo muxŭma i Yudíugŭ tama nayaxŭgŭ, natŭrŭ nangẽxma i ñuxre i Tupana namaã mecŭmaxŭgagu dexŭ. ⁶ Rü ñuxma na Tupana tŭxŭ ngechaŭxŭgagu tŭxŭ nadexŭ, rü taxucŭrŭwama texé nüxŭ tixu na tacŭ rü mexŭ na ixŭgŭxŭgagu na yixixŭ. Erü ngẽxguma chi tacŭ rü mexŭ ixŭgŭxŭgagu yixgu na tŭxŭ nadexŭ, rü natŭcèxmamare chi nixĩ na nüxŭ ingechaŭtŭmŭxŭgŭxŭ. ⁷ ¿Rü ñuxãcŭ yĩxŭ i ñuxmax? Rü ngẽma rŭmumaẽxŭ i Yudíugŭ rü

tama nüxŭ inayangaugŭ i ngēma maxŭ i naxcèx nadaugŭxŭ. Natürŭ ngēma noxretama i Yudíugŭ i Tupana dexŭ, rŭ ngemagŭ nixĩ i nüxŭ iyan-gaugŭxŭ. Rŭ guxŭma ga yema togŭ ga Yudíugŭ rŭ Tupana ínanawogŭ yerŭ tama naga naxĩnŭe. ⁸ Rŭ ngēmachiga nixĩ i Tupanaärŭ ore i ümatŭxŭ i ñaxŭ:

“Tupanatama ngēma duŭxŭgŭaxŭ nanagux-chaxēē. Rŭ ngēmacèx woo nüxŭ nadaugŭgu i ngēma ore i aixcŭma ixĩxŭ, rŭ tama nüxŭ nacuèxgüēga. Rŭ woo nüxŭ naxĩnŭēgu i ngēma ore, rŭ tama nayaxōgŭ. Rŭ ñuxma rŭ ta ngēmaäcŭ nixĩ”,

ñanagŭrŭ. ⁹ Rŭ Dabí rŭ ta rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ ngēma duŭxŭgŭ rŭ norŭ petacèx naxŭgŭxŭ i ònagŭgagu rŭ norŭ muxŭma i ngēmaxŭgŭgagu rŭ chixexŭgu tá nayi rŭ ngēmacèx tá napoxcue. ¹⁰ Rŭ naāēwa rŭ tãütáma nüxŭ nacuèxgŭ, rŭ guxchaxŭgŭ tá nüxŭ nangēxma. Rŭ ñoma wŭxi i duŭxŭ i tacŭ i yaxŭ ípaxixŭrŭrŭ tá nixĩgŭ namaä i norŭ guxchaxŭgŭ”,

ñanagŭrŭ.

Tupana nanamaxēxēē i ngēma tama Yudíugŭ ixĩgŭxŭ

¹¹ Rŭ pexna chaca, rŭ ñuxma na Cristuxŭ naxoexŭ i ngēma Yudíugŭ, ¿rŭ pexcèx ēxna rŭ ngēmacèx ya Tupana rŭ tá nüxŭ naxoxochixŭ? Tama nüxŭ naxo. Natürŭ ñuxma na tama Cristu-axŭ yaxōgŭâxŭ i ngēma Yudíugŭ, rŭ ngēmacèx ya Tupana rŭ nüxŭ narüngŭxēē rŭ nanamaxēxēē i ngēma tama Yudíugŭ ixĩgŭxŭ. Rŭ ngēmaäcŭ nanaxŭ ya Tupana na yaxãŭxãchiexŭcèx i ngēma

Yudíugü, rü Cristuaxŭ na yaxôgüãxŭcèx. ¹² Rü yema na ínatüexŭ ga yema Yudíugü, rü yemagagu muxŭma ga togü ga duŭxŭgü nanayauxgü ga Tupanaärü ngŭxêê i taxŭ. Rü yema na noxretama ga Yudíugü nayaxôgüxŭ, rü yemagagu Tupana nanamaxêxêê ga yema tama Yudíugü ixîgüxŭ. Natürü ngêxguma tá Tupanacèx nawoeguxgu i guxŭma i Yudíugü, rü Tupana rü tá yexeraäcü nüxŭ narüngŭxêê i guxŭma i ngêma duŭxŭgü i tama Yudíugü ixîgüxŭ. ¹³⁻¹⁴ Rü ñuxma Pa Duŭxŭgü i Tama Yudíugü Ixîgüxŭx, rü choxŭ nangêxma i wüxi i ore i pemaã nüxŭ chixuxchaŭxŭ. Rü dücax, petanüwa nixî i choxŭ namuxŭ ya Tupana na pemaã nüxŭ chixuxŭcèx i norü ore. Rü ñuxma rü aixcuma meã chayanguxêê i ngêma puracü, erü chanaxwexe na pexŭ nadaugüxŭ i ngêma chautanüxŭ i Yudíugü na ñuxäcü Tupana pexŭ na rüngŭxêêxŭ. Rü ngêmaäcü tá nixäŭxächie i ñuxre i nümagü, rü tá Cristuaxŭ nayaxôgü, rü ngêmaäcü tá nanayauxgü i maxŭ i taguma gúxŭ. ¹⁵ Nüxŭ tacuèx rü ngêma Yudíugü rü tama Cristuaxŭ nayaxôgüchaŭ i ñuxmax. Rü ngêmacèx ya Tupana rü nanade i ngêma togü i duŭxŭgü i tama Yudíugü ixîgüxŭ. Natürü ñuxma na ngêmaäcü yîxŭ, ¿rü ñuxäcü tá nixî i ngêxguma Cristuaxŭ yaxôgüägu i ngêma Yudíugü, rü wena Tupana nadexgu? Rü wüxi i mexêchixŭ tá nixî naxcèx i ngêma Yudíugü. Erü ñoma wüxi i duŭxŭ i yuxŭ rü wenaxârü maxŭxŭrŭ tá nixîgü. ¹⁶ Rü Tupana rü wena tá nanade i ngêma Yudíugü i ngêxguma yaxôgüägu. Rü ngê-maäcü tá nixî, yerü nuxcumaäcü ga nanatü ga Abráŭ rü Tupanaärü duŭxŭ nixî. Rü ngêmacèx i nataagü i Yudíugü rü Tupanaärü duŭxŭgü ta

nixîgŭ. Rŭ ñoma wŭxi i pãũ i Tupanana ixãxŭrŭũ tá nixî. Erŭ ngẽxguma ngẽma pãuwa íraxŭ Tupanaãrŭ yixîgu, rŭ ngẽmawa nŭxŭ tacuèx na guxŭma i ngẽma pãũ rŭ noxrŭ na yîixŭ. Rŭ ngẽma wŭxi i nanetŭ i Tupanana ixãxŭrŭũ tá nixî. Rŭ ngẽxguma ngẽma nanetŭchumèxã rŭ Tupanaãrŭ yixîgu, rŭ ngẽmawa nŭxŭ tacuèx na guxŭma i ngẽma nanetŭ rŭ noxrŭ na yîixŭ. Rŭ ngẽmaãcŭ tá nixî i ngẽma Yudíugŭmaã nangupetŭxŭ, erŭ wŭxi i ngunexŭgu rŭ guxŭma i nŭmagŭ rŭ Tupanacèx tá nawoegu. ¹⁷ Tupana nŭxŭ naxo ga yema Yudíugŭ ga tama yaxôgŭchaŭxŭ. Rŭ ñoma wŭxi i orixchacŭũ i idaexŭrŭũ nixî ga yema Yudíugŭxŭ naxoxŭ. Natŭrŭ nachicŭũ Tupana pexŭ nade woo tama Yudíugŭ na pixîgŭxŭ. Rŭ wŭxi i naixnecŭcŭãx i orixchacŭũ rŭ orix i toxŭwa yarŭñaxcuchixŭrŭũ pixîgŭ. Rŭ ñuxma i pema rŭ ta pexŭ nangẽxma i pechica i natanŭwa i ngẽma duŭxŭgŭ i Tupanaãrŭ ixîgŭxŭ. Rŭ Tupana rŭ pexŭ narŭngŭxèè rŭ pexŭ rŭ ta namaxèxèè. ¹⁸ Natŭrŭ pema i tama Yudíugŭ na pixîgŭxŭ, rŭ tama name i pegŭ picuèxŭũ rŭ nŭxŭ pixu na ngẽma Yudíugŭarŭ yexera pixîgŭxŭ. Rŭ ngẽxguma chi ngẽmaãcŭ pegŭ picuèxŭũgŭchaŭgu, rŭ name nixî i nŭxna pecuèxãchie na tama petanŭwa ne naxŭxŭ ga Cristu ya pexŭ maxèxèècŭ, natŭrŭ Yudíugŭtanŭwa nixî ga ne naxŭxŭ. Rŭ ngẽma Yudíugŭgagu nixî i Tupana pexŭ dexŭ rŭ pexŭ namaxèxèèxŭ i ñuxmax. ¹⁹ Natŭrŭ bexmana tá ñaperŭgŭgŭ:

“Tupana rŭ marŭ nŭxŭ naxo ga yema Yudíugŭ rŭ yemacèx nachicŭũ tŭxŭ nade”, ñaperŭgŭgŭ tá. ²⁰ Ngẽmaãcŭ aixcŭma nixî ga Tupana nŭxŭ oxŭ ga yema Yudíugŭ yerŭ tama nayaxôgŭ. Rŭ

ngẽma na peyaxõgũxũcẽxicatama nixĩ i nachicũũ
 Tupana pexũ dexũ i ñuxmax. Rũ ngẽmacẽx tama
 name i pegũ picuẽxũũgũ. ¡Natũrũ pexuãẽgũ
 na tama yema Yudĩugũxũ ũpetũxũrũũ pexũ
 ũpetũxũcẽx! ²¹ Yerũ yema Yudĩugũ ga noxri
 Tupanaãrũ ixĩgũxũ, rũ Tupana nũxũ naxo yerũ
 tama nayaxõgũ. Rũ yexguma yemaãcũ Tupana
 nũxũ oxgu ga yema duũxũgũ rũ pexũ rũ tá ta naxo
 ega tãũtãma peyaxõgũechagu. ²² Dũcẽx, na ñuxãcũ
 namecũmaxũ ya Tupana. Natũrũ tũxũ napoxcu ta
 ega tama aixcũma yaxõgũgu. Rũ nanapoxcue ga
 yema duũxũgũ ga chixexũgu yixũ, natũrũ pemaã
 rũ namecũma. Natũrũ penaxwẽxe i guxũguma
 nũma nanaxwẽxexũãcũma pemaxẽ rũ peyaxõgũ
 na guxũguma pemaã namecũmaẽchaxũcẽx.
 Erũ ngẽxguma tama nũma nanaxwẽxexũãcũma
 pemaxẽgu rũ tama peyaxõgũechagu, rũ tãũtãma
 pemaã namecũma. Rũ pexũ rũ tá ta naxo, rũ tá
 pexũ ínawogũ. ²³ Natũrũ ngẽxguma yaxõgũãgu
 i ngẽma Yudĩugũ i ñuxma maxẽxũ, rũ woo
 Tupana na nũxũ oxũ ga noxrix, natũrũ wena
 táxarũ nanade erũ nũxũ nangẽxma i pora na
 wenaxãrũ nadeãxũcẽx ega aixcũma yaxõgũãgu.
²⁴ Rũ pema na tama Yudĩugũ na pixĩgũxũ, rũ
 tama Tupanaãrũ duũxũgũ pixĩgũ ga noxrix.
 Natũrũ Tupana pexũ nade na noxrũ pixĩgũxũcẽx.
 Rũ ñuxma na yemaãcũ Tupana pexũ dexũ, rũ
 ngẽxguma yaxõgũãgu i ngẽma Yudĩugũ, rũ Tupana
 rũ pexũ nadexũãrũ yexera tá nũxũ natauxcha na
 nadeãxũ i ngẽma Yudĩugũ, yerũ woetama norũ
 duũxũgũchirẽx nixĩgũ ga noxrix.

Wũxi i ngunexũ rũ guxũma i Yudĩugũ tá

nanayauxgü i maxü i taguma gúxü

²⁵ Pa Chaueneēgü i Yaxōgüxü, nangēxma i wüxi i ore ga noxri tama duüxügüxü nüxü nacuēxēēxü ga Tupana. Natürü chanaxwēxe i nüxü pecuēx i ngēma ore na tama nagu perüxīnūēxüçēx na duüxügü i nüxü cuēxüchixü pixīgüxü, rü pexicatama Tupana pexü dexü. Rü dücax, noxretama nixī i ngēma Yudíugü i aixcūma yaxōgüxü. Rü ngēmaācü tá nixī ñuxmatáta yaxōgüā i guxūma i ngēma togü i duüxügü i Tupana dexü. ²⁶ Natürü ngēmawena rü guxütáma i Yudíugü rü tá ta nayaxōgü, rü tá nanayauxgü i maxü i taguma gúxü. Erü Tupanaārü ore i ümatüxüwa rü ñanagürü:

“Yima Cristu ya ínanguxüxēēcü, rü Yudíugütanüwatama ne naxü. Rü nüma rü tá Yudíugüxü chixexüwa ínanguxüxēē. ²⁷ Rü aixcūma norü pecaduwa tá íchananguxüxēē i ngēma Yudíugü. Rü ngēxguma tá nixī na aixcūma chayanguxēēxü i ngēma chorü uneta ga üpaxüchima Abráümaā nüxü chixuxü”,

ñanagürü ga Tupana. ²⁸ Natürü i ñuxma ya Tupana rü Yudíugüxü nadau na norü uwanügü yīxü erü tama nayaxōgü i ngēma ore i mexü. Natürü ngēmaācü naxüpetü na pexü natauxchaxüçēx na peyaxōgüxü i pema i tama Yudíugü na pixīgüxü. Natürü nüma ya Tupana rü ñuxma rü ta ngēma Yudíugüxü nangechaü yerü nuxcūmaügüxü ga norü oxigümaā inaxuneta na nüxü tá nangüxēēxü. ²⁹ Rü ngēxguma Tupana rü tacü i mexümaā inaxunetagu, rü aixcūma nayanguxēē i ngēma, rü taguma nüxü inayarüngüma. Rü ngēxgumarüü

ta i ngẽxguma texécèx nacaxgu, rü taguma nüxŭ inayarüngüma i ngẽma. ³⁰ Rü pema na tama Yudiügü pixĩgüxŭ, rü ũpa rü tama Tupanaga pexĩnüẽ. Natürü ñuxma na tama naga naxĩnüẽxŭ i Yudiügü, rü ngẽmacèx Tupanaãxŭ pengechaŭtümüügü erü peyaxõgü i pemax. ³¹ Rü ngẽma pexŭ ngupetüxŭrü nixĩ i ngẽma Yudiügüxŭ nangupetüxŭ. Nümagü rü tama Tupanaga naxĩnüẽ i ñuxmax, natürü ngẽmaãcü nüxŭ nangupetü na Tupanaãxŭ pengechaŭtümüügüxŭcèx, rü nümagü rü ta Tupanaãxŭ nangechaŭtümüügüxŭcèx i ñuxmax. ³² Yerü nüma ga Tupana rü guxŭma ga duŭxŭgümaã nanaxuegu na chixexŭwa nangẽxmagüxŭ nagagu ga norü pecadugü. Natürü yemaãcü namaã nanaxuegu ga Tupana na nüxŭ nangechaŭtümüügüxŭcèx i guxŭma i duŭxŭgü. ³³ Rü namexẽchi ya tórü Tupana, rü poraãcüxŭchima tüxŭ narüngŭxẽẽ. Rü nüma rü nüxŭ nacuèxŭchi erü guxŭxŭma nacuèx. Rü yixema rü taxucürüwama nüxŭ tacuèx i tüxcüŭ yĩxŭ i tüxŭ nadexŭ, rü taxucürüwama nüxŭ tacuèx i guxŭma i ngẽma naxŭxŭ i nümax. ³⁴ ¿Erü texé i tatanüwa nüxŭ tacuèx i guxŭma i ngẽma tórü Cori nagu rüxĩnüxŭ? ¿Rü texé nüxŭ tacuèx na tórü Corixŭ taxucüxẽxŭ? ³⁵ ¿Rü texé tüxira tacü rü ãmare tórü Corina taxã, na yixcama nüxĩ tacümaã tüxŭ nataeguxẽẽãxŭcèx? ³⁶ Erü guxŭma i tacü ingẽxmaxŭ rü Tupanaxŭtawa ne naxĩ. Rü nüma nixĩ ga naxŭãxŭ ga guxŭma na noxrü yĩxŭcèx. Rü name nixĩ i guxŭguma nüxŭ ticuèxŭügü rü tanataxẽẽ. Rü ngẽmaãcü yĩ.

12

*Pexŭ chacèèxŭ na pegütama Tupanana pexăgŭxŭ
na wŭxi i âmare i maxŭxŭ na pixŭgŭxŭcèx*

¹ Rŭ dŭcax, Pa Chaueneêgŭx, ñuxăcŭ Tupana poraăcŭxŭchima tamaă namecŭma. Rŭ ngêmăcèx pexŭ chacèèxŭ na pegütama Tupanana pexăgŭxŭ na wŭxi i âmare i maxŭxŭ na pixŭgŭxŭcèx. Rŭ ngêmă âmare nixŭ i aixcŭma napêxewa ũnèxŭ rŭ namaă nataăèxŭ. Rŭ ngêmăăcŭ nixŭ ya Tupana i nanaxwèxèxŭ na nŭxŭ picuèxŭgŭxŭ. ² Rŭ tama name i ñoma i naănecŭăx i duŭxŭgŭcŭmagu pexŭ. Natŭrŭ name nixŭ i Tupanana pegŭ pexăgŭ na nŭma pexŭ naxŭchicŭxŭcèx rŭ ngèxwacaxŭxŭ i peăê pexŭ ngèxmaxŭcèx rŭ ngêmăăcŭ naxcèxicatama pemaxèxŭcèx. Rŭ ngêmăăcŭ tá nŭxŭ pecuèx i tacŭ nixŭ i Tupana pexŭ naxwèxèxŭ na penaxŭxŭ, rŭ tacŭ nixŭ i aixcŭma mexŭ i napêxewa, rŭ tacŭ nixŭ i namaă nataăèxŭ. ³ Rŭ Tupana ya chomaă mecŭmacŭ, rŭ choxŭ namu na pemaă nŭxŭ chixuxŭcèx i guxăma i pema na tama namèxŭ na texé i petanŭwa tŭgŭ írŭtaxŭ rŭ tŭgŭgu tarŭxŭnŭxŭ na togŭarŭ yexera tiŭxŭ. Natŭrŭ name nixŭ na wŭxichigŭ meă tŭgŭ ngugŭarŭ maxŭăxŭ rŭ tŭgŭgu rŭxŭnŭxŭ na ñuxăcŭ Tupana tŭxna naxăxŭ i tŭmaărŭ cuèx wŭxigu namaă i tŭmaărŭ ô. ⁴ Rŭ dŭcax, rŭ taxŭnewa nangêxma i taeru rŭ tachacŭgŭ rŭ taparagŭ rŭ muxŭma i to i taxŭneărŭ ngêmaxŭgŭ. Rŭ wŭxichigŭ i ngêmă taxŭneărŭ ngêmaxŭgŭ rŭ nŭxŭ nangêxma i noxrŭtama puracŭ. ⁵ Rŭ ngêxgumarŭ ta i yixema na yaxôgŭxŭ, rŭ woo na imuxŭ natŭrŭ wŭxitama i duŭxŭgŭ tixŭgŭ, erŭ Cristuarŭ duŭxŭgŭ tixŭgŭ. Rŭ

ngẽmacèx i guxãma i yixema rü yigümücügü tixĩgü, erü woetama wüxitama i duũxügü tixĩgü. ⁶ Rü wüxichigü i yixema, rü Tupana tũxna nanaxã i tórü cuèx i nũma nanaxwèxexũ na tũxũ nangẽxmaxũ. Rü tanaxwèxe i meãma nagu taxĩ i ngẽma cuèx i Tupana tũxna ãxũ. Rü ngẽxguma tũxna naxããgu i tórü cuèx na norü orearü uruũ ixĩgũxũcèx, rü name nixĩ i ngẽma õ i tũxũ ngẽxmaxũmaã tanaxü i ngẽma puracü. ⁷ Rü ngẽxguma tũxna naxããgu i tórü cuèx na togũxũ rüngũxẽgũxũcèx, rü name nixĩ i meãma tanaxü i ngẽma. Rü ngẽxguma texéna naxããgu i tũmaãrũ cuèx na togũxũ tangũxẽxũcèx, rü name nixĩ i meãma tanaxü i ngẽma. ⁸ Rü yixema nüxũ cuáxe na Tupanaãrũ oremaã togũxũ tataãxẽxũ, rü name nixĩ i meãma tanaxü i ngẽma. Rü yixema nüxũ cuáxe na togũmaã tangauxũ i tũmaãrũ ngẽmaxũ, rü name nixĩ i tũmaãrũ ngúchaũmaã tanaxü i ngẽma. Rü yixema ãxgacü ixĩxẽ rü name nixĩ i meãma tayanguxẽẽ i ngẽma puracü. Rü yixema nüxũ cuáxe na togü tũxũ ngechaũtũmũgũxũ, rü name nixĩ i taãẽacũma tanaxü i ngẽma.

Ñuxãcü nanaxwèxe na namaxẽxũ i duũxügü i Cristuaxũ yaxõgũxũ

⁹ Rü name nixĩ i aixcũma meãma pegü pengechaũgü i wüxichigü. ¡Rü nüxũ pexo i guxũma i tacü i chixexũ ixĩxũ! ¡Rü nagu pexĩ i ngẽma aixcũma mexũ ixĩxũ! ¹⁰ Rü name nixĩ i wüxichigü pegü pengechaũgü, ñoma pegüeneẽxũchixũ pengechaũxũrũ. Rü name nixĩ i naxcèx pedaugü na ñuxãcü peeneẽgũxũ petaxẽxũ rü ñuxãcü pegü perüngũxẽxũ. ¹¹ Rü tama name i cuxo

ega tacü rü puracü cuxü namuxgu ya tórü Cori. Natürü name nixĩ i curü ngúchaũmaã cunaxü i norü puracü. ¹² Rü name nixĩ i petaãëgü erü ípenanguxêê na Tupanaxũtawa pengugũxũ. Rü ngẽxguma tacü rü ngũxũ pexũ ngupetügu, rü name nixĩ i yaxna namaã pexĩnũê. ¡Rü tama name i nüxũ perüchaue na peyumũxëgũxũ! ¹³ Rü ngẽxguma nüxũ pedëuxgu na tacü nüxũ taxuxũ i ngẽma togü i yaxögũxũ, rü name nixĩ i nüxũ perüngũxêê. ¡Rü meã penayaxu i ngẽma duũxügü i pexũtagu naxĩãnexũ! ¹⁴ Rü ngẽxguma chi texé chixri pemaã üpetügu, rü name nixĩ i tümacëx peyumũxëgü na meã tũxũ naxüpetũxüçèx. Rü ngẽmaãcü name nixĩ i Tupanana tümacëx peca na tũxũ nangũxêêxüçèx rü tama tũxũ napoxcuxüçèx. ¹⁵ ¡Rü wüxigu tümamaã petaãëgü ya yíxema taãëgũxe! ¡Rü wüxigu tümamaã pexauxe ya yíxema ngechaũgũxe rü auxexe! ¹⁶ ¡Rü meã pegü pengechaũgü i wüxichigü! ¡Rü tama pegü picuèxüũgü! ¡Rü namaã pegü pewüxiguxêê i ngema tama nügü icuèxüũgũxũ! ¡Rü tama pegügu perũxĩnũê na togüarü yexera nüxũ cuèxüchigũxũ na pixĩgũxũ! ¹⁷ Rü ngẽxguma texé chixexũ pemaã üxgux, ¡rü tãütáma chixexũmaã pexütanü! Natürü name nixĩ i naxcèx pedau na mexũ pexũxũ i guxũ i duũxügüpëxewa. ¹⁸ ¡Rü naxcèx pedau na guxũma i duũxügũmaã meã pemaxëxũ rü namaã na iperüngüxmüxüçèx i guxũguma! ¹⁹ Pa Chaueneëgü ya Pexũ Changechaũgũxe, tama name i pegütama pexütanü ega texé tacü rü chixexũ pemaã üxgu. Natürü name nixĩ i Tupanamëxëgu penaxü i ngẽma na nüma napoxcuãxüçèx. Erü Tupanaãrü

ore i ümatüxŭwa rü ñanagürü:

“Rü choxmëxwa nangëxma na duüxügüxŭ chapoxcuxŭ i norü chixexüçèx. Rü choma tá nüxŭ chanaxütanü i ngëma duüxŭ i chixexŭ üxŭ”,

ñanagürü ya tórü Cori. ²⁰ Rü ngëxguma tacü rü chixexŭ cumaã naxüxgu i togü, rü tama name i chixexümaã cunataeguxëë. Natürü name nixĩ i nagu quixü i Tupanaârü ore i ñaxŭ,

“Rü ngëxguma curü uwanü taiyèxgu, jrü nachibüxëë! Rü ngëxguma yañawaxgu, jrü naxaxexëë! Erü ngëxguma ngëmaãcü cunaxüxgu, rü poraãcü tá cunaxñexëë”,

ñaxŭ. ²¹ Rü ngëxguma togü chixexŭ cumaã üxgux, rü name nixĩ i cuxuãë na tama chixexügu cun-guxüçèx. Rü name nixĩ na mexŭ cuxüxŭ namaã i ngëma duüxŭ. Rü ngëmaãcü tá icuyanaxoxëë i ngëma chixexŭ i cumaã naxüxchaüxŭ.

13

¹ Rü name nixĩ i guxüma i duüxügü rü meã nórü ãëxgacüga naxñüë. Erü Tupana nixĩ ya nüxŭ unetacü i guxüma i ãëxgacügü. Erü natax-uma i ãëxgacü i tama Tupana ingucuchixëëxŭ.

² Rü ngëmacèx, texé ya tama tümaârü ãëxgacüga ñnüchaüxë, rü Tupanaga nixĩ i tama taxñüxŭ. Rü yíxema tama naga ñnüëchaüxë, rü tá tapox-cue.

³ Erü ngëma ãëxgacügü rü tama ngëma mexŭ ügüxŭârü poxcuruŭ nixĩ, natürü ngëma chixexŭ ügüxŭârü poxcuruŭ nixĩ. Rü ngëxguma cunaxwèxegu na tama nüxŭ cumuüxŭ i wüxi i ãëxgacü, rü name nixĩ i meã cumaxŭ. Rü nüma i ãëxgacü rü tá cumaã nataãë. ⁴ Erü

nüma i âëxgacü rü Tupanaârü ngüxëëruü nixĩ rü ngëmacèx nanamu na cuxü nangüxëëxüçèx. Natürü ngëxguma chixri cumaüxgu, rü ngëxguma tá waxi nixĩ i nüxü cumuüxü. Erü nüma i âëxgacü rü tama natüçèxma nixĩ na nüxü nangëxmaxü i pora na cuxü napoxcuxü. Erü woetama Tupana nanamu na napoxcuãxüçèx i ngëma duüxü i chixri maxüxü. ⁵ Rü ngëmacèx name nixĩ i naga cuxĩnü i curü âëxgacügü. Rü tama ngëma poxcuxü na cumuüxüçèxicatama nixĩ i namexü na naga cuxĩnüxü, natürü name nixĩ i naga cuxĩnü erü marü nüxü cucuèx na namexü i ngëma. ⁶ Rü ngëmacèx name nixĩ i meã nüxü penaxütanü i ngëma dĩëru i perü âëxgacügüçèx ixĩü i ngëma nümagü naga naxunetaxüëxpüx na nüxü penaxütanüxüçèx. Erü ngëma âëxgacügü rü Tupanaãxü nixĩ i napuracüexü i ngëxguma naxüãgu i ngëma puracü na pemaã inacuáxü. ⁷ Rü wüxichigü i ngëma âëxgacügü, rü name nixĩ i nüxna penaxã i ngëma nüxna üxü. ¡Rü nüxü penaxütanü i ngëma dĩëru i perü âëxgacügü naga unetaxüëxpüx na nüxü penaxütanüxü! ¡Rü penaxüx i ngëma ããneârü puracü i perü âëxgacügü pexü muxü na penaxüxüçèx! ¡Rü nüxü pengechaügü rü naga pexĩnüë i ngëma perü âëxgacügü! Erü ngëmaãcü nixĩ i namexü na penaxüxü. ⁸ Rü tama name i texéaxü tacü pengetanü. Natürü nangëxma i wüxitama i ngetanü i taguma tüxü ingutanüxü. Rü ngëma nixĩ na yigü ingechaügüxü. Rü ngëmacèx ya yíxema aixcüma tümamücüxü ngechaüxë rü marü tayanguxëë i guxüma i ngëma Tupana tüxü muxü. ⁹ Rü ñanagürü i Tupanaârü mugü:
 “¡Rü tãütáma naĩ i ngemaã icupe! ¡Rü tãütáma

cumáeta! ¡Rü täütáma cungĩx! ¡Rü täütáma
toğuãxãrũ ngẽmaxũ cuxũ nangúchaũ!”

ñanagũrũ. Natũrũ ngẽma mugũ rũ guxũma i togũ i
Tupanaãrũ mugũmaã rũ wũxigu nanu nagu i norũ
ore i ñaxũ:

“¡Rü nüxũ nangechaũ i cumücũ na cugũtama
cungechaũxũrũ!”

ñaxũ. ¹⁰ Rü yĩxema tümamücũxũ ngechaũxẽ, rũ
taxuũma i chixexũ namaã taxũ. Rü ngẽmacèx
i ngẽxguma tamücũxũ ingechaũgu, rũ aixcũma
tayanguxẽẽ i Tupanaãrũ mugũ. ¹¹ Rü name nixĩ
i tanaxũ i guxũma i ngẽma, erũ ñomaũcüũ rũ
nangẽxma i muxũma i guxchaxũgũ. Rü name
nixĩ i pegũ ípemexẽẽ rũ paxa penaxũ i tórũ Co-
riarũ puracũ. Erũ ñuxma rũ noxri yaxõgũguarũ
yexera ningaicamachigũ i ngẽma ngunexũ i nagu
tá taxcèx nataeguxũ ya tórũ Cori. ¹² Rü woo na
naporaxũ i Chataná i ñoma i naãnewa i ñuxmax,
natũrũ paxa tá nagux i ngẽma, rũ paxa tá ínangu
ya Cristu na nügũxũtawã tũxũ nagagũxũcèx. Rü
ngẽmacèx name nixĩ i nüxũ tarũxoe i guxũma i
chixexũ ixügũxũ. Rü ñuxma na nüxũ icuáxũ i
Tupanaãrũ ore, ¡rũ ngĩxã yigũna tadaugũ na tama
nagu iyixũcèx i tacũ rũ chixexũgũ! ¡Rü ngĩxã
meã tamaxẽ na ngẽmaãcü nüxũ rüyexeragũxũcèx
i guxũma i chixexũ! ¹³ ¡Rü ngĩxã mexũ taxügũ
rũ meã tamaxẽ! Erũ aixcũma Cristuarũ duũxũgũ
tixĩgũ, rũ tanaxwèxe i nüma nanaxwèxexũãcüma
tamaxẽ. Rü tama name na ingãxẽxũ rũ na
naxügũxũ i petagũ i chixexũ i duũxũgũ nawa
ãũgatanũxũ. Rü tama name i tingẽãẽmare rũ ẽxna
to i chixexũ taxügũ, rũ bai na yigũ ichoxũgagũxũ,
rũ bai i togũchi ixaixũ naxcèx i norũ ngẽmaxũgũ.

14 Natürü name nixĩ i nacümagu pexĩ ya tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristu, rü nüxna naxcèx peca na pexũ nangũxêxũcèx na meã naxcèx pemaxèxũcèx. Rü tama name i naxcèx pedaugü na ñuxãcü pexeneãrũ ngúchaũ na pexügũxũ.

14

Tama name i nüxũ quixu i cueneẽ i yaxõxũ

¹ Rü ngëxguma petanügu naxãxchaũgu i wüxi i peeneẽ i tama perũũ meã Tupanaãrũ orexũ cuáxũ, rü name nixĩ i meã penayaxu. Natürü tama name i namaã pegü pechoxũga naxcèx i nacümagü i nagu yaxũxũ i Tupanapëxewa. ² Rü dücax, nangëxma i ñuxre i taeneëgü i nagu rüxĩnüëxũ na namexũ na guxũraũxũ i õna nangõxgũxũ. Natürü nangëxma i togü i taeneëgü i tama aixcüma meã Tupanaãrũ orexũ cuëxgũxũ i tama namachi ngõxgũchaũxũ. Rü nümagü nüxũ nacuëxgügu rü Tupanapëxewa nachuxu na tacü rü namachi nangõxgũxũ, rü ngëmacèx nixĩ i nabü rü orixgüxicatama nangõxgũxũ. ³ Rü ngëxguma tangëxmagu ya texé ya namachi ngõxẽ, rü tama name i nüxũ taxoox i ngëma togü i duũxũgü i tama namachi ngõxgũxũ. Rü ngëxgumarũũ ta ya yixema tama namachi ngõxẽ, rü tama name na nüxũ tixuxũ i ngëma duũxũgü i namachi ngõxgũxũ, erü nümagü rü ta Tupanaãrũ duũxũgü nixĩgü. ⁴ ¿Rü texé quixĩ i cuma rü ngëmacèx nüxũ quixu i to i coriarũ duũxũgü? Rü dücax, pemaã nüxũ chixu rü ngëma norü cori tá nixĩ i nangugũxũ rü ngoxi mexũ naxũx i ngëma norü duũxũ, rü ëxna tama. Rü ngëma duũxũ rü Tupanapëxewa rü tá name,

erü nüma ya tórü Cori ya Cristu rü nüxŭ nangẽxma i pora na nügücèx namexẽẽãxŭ i ngẽma duũxŭ. ⁵ Rü dücax, nangẽxma i ñuxre i duũxŭgü i nagu rüĩnũẽxŭ na ngũxchigaarü ngunexŭ rü togü i ngunexũârü yexera namexŭ na nagu Tupanaxŭ yacuèxũgũxŭ. Rü nangẽxma i togü i duũxŭgü i nagu rüĩnũẽxŭ na guxŭma i ngunexũgü rü nawũxiguxŭ i Tupanapẽxewa. Natürü wũxichigü i yixema rü tanaxwèxe i meã taãẽwa nüxŭ tacuèx na aixcũma Tupanapẽxewa namexŭ i ngẽma taxũxŭ rü tixõxŭ. ⁶ Rü yixema duũxẽ ya tacü rü ngunexŭ Tupanacèx íxũxũchixe, rü ngẽmaãcü tanaxü na ngẽma ngunexũgu tórü Corixŭ ticuèxũũxũcèx. Rü yixema namachi ngõxẽ, rü ngẽmaãcü tanangõx na tórü Corixŭ ticuèxũũxũcèx, rü Tupanana moxẽ taxã naxcèx i ngẽma tangõxŭ. Rü yixema tama namachi ngõxẽ, rü ngẽmaãcü tanaxü na tórü Corixŭ ticuèxũũxũcèx, rü tũma rü ta Tupanana moxẽ taxã naxcèx i ngẽma nabü i tangõxŭ. ⁷ Rü ñuxma na ñoma i naãnewa imaxẽxŭ, rü taxúema tũgücèxtama tamaxŭ rü ẽxna tũgücèxtama tayu. ⁸ Erü ñuxma na imaxẽxŭ, rü tórü Coriarü ngúchaŭ na ixũgũxũcèx nixĩ i imaxẽxŭ. Rü ngẽxguma iyuegu, rü ngẽma rü ta tórü Corimẽxẽwa nangẽxma. Rü ngẽmaãcü nüxŭ tadau rü woo imaxẽgu rü ẽxna woo iyuegu, rü tórü Coriarü duũxŭgü tixĩgü, rü namẽxwa tangẽxmagü. ⁹ Rü yemacèx nixĩ ga nayuxŭ ga Cristu rü wenaxãrü namaxũxŭ na tũmaãrü Cori yĩxũcèx ga guxãma ga guxema yaxõgũxe ga marü yuexe rü guxãma ya yixema yaxõgũxe ya ñuxma rü ta maxẽxẽ. ¹⁰ Rü ngẽmacèx Pa Chaueneẽx, ¿rü tũxcüŭ i nüxŭ quixuxŭ i cueneẽ i yaxõxŭ? Rü cumax, Pa To i Chaueneẽx, ¿rü

tŭxcŭŭ i nŭxŭ cuxoxŭ i cueneē? Erŭ guxâtáma i yixema rŭ Tupanapêxewa tá tangugŭ na nŭma tŭxŭ nangugŭxcèx rŭ ngoxi ime rŭ êxna tama.

¹¹ Erŭ Tupanaârŭ ore i ũmatŭxŭwa rŭ ñanagŭrŭ ya tórŭ Cori:

“Ngêma aixcŭma na chamaxŭxŭrŭŭ tá ta nixŭ i aixcŭma guxŭtáma i duŭxŭgŭ chopêxegu caxăpŭxŭgŭxŭ, rŭ guxŭtáma choxŭ icuèxŭŭgŭxŭ”,

ñanagŭrŭ. ¹² Rŭ ngêmaăcŭ nŭxŭ tacuèx na wŭxichigŭ i yixema rŭ aixcŭma tá Tupanapêxewa na ingugŭxŭ na namaă nŭxŭ ixuxŭcèx na ñuxăcŭ imaxèxŭ rŭ tacŭ na ixŭxŭ.

Tama name i chixexŭgu cunanguxêê i cueneê i yaxôxŭ

¹³ Rŭ ngêmacèx nixŭ, Pa Chaueneêgŭx, i tama namexŭ na tamŭcŭgŭxŭ ixuechaŭ. Natŭrŭ narŭmemaê nixŭ i nŭxŭ perŭxoe i guxŭma i tacŭ i peeneêgŭxŭ pecadugu yixêêxŭ rŭ êxna norŭ ôxŭ chixexêêxŭ. ¹⁴ Choma nŭxŭ chacuèx rŭ nataxuma i ôna i Tupanapêxewa chixexŭ. Rŭ aixcŭmaxŭchi nŭxŭ chacuèx i ngêma erŭ tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭ chixŭ, rŭ nŭma choxŭ nŭxŭ nacuèxêê i ngêma. Natŭrŭ ngêxguma chi texé nagu rŭxŭnŭgu na tama Tupanapêxewa namexŭ i tacŭ rŭ ôna na tangôxŭ, rŭ name nixŭ i noxtacŭma tama na tanangôxŭ ega nagu tarŭxŭnŭgu na tama namexŭ i ngêma. ¹⁵ Rŭ ngêxguma ngêma cungôxŭcèx tŭmaăewa cunanguxêêgu ya cueneê, rŭ cumaă nŭxŭ chixu rŭ tama aixcŭma tŭxŭ cungechaŭ. Rŭ tama name i ngêma cungôxŭgagu chixexŭgu tŭxŭ cunguxêê rŭ tŭxŭ icuyarŭtauxêê ya yixema cueneê ya Cristu tŭmacèx yuxe. ¹⁶ Rŭ

ngẽmacèx, woo cuxcèx namexgu i ngẽma cuxüxü, natürü tama name na cunaxüamaxü ega ngẽmacèx togü tá cuxü ixuxgu na pecadu yüxü i ngẽma cuxüxü. ¹⁷ Rü ngẽma Tupanapëxewa na imexüçèx rü tama tacü rü õna na ingõxü rü êxna tacü rü axexü na ixaxüxügagu nixĩ. Natürü napëxewa na imexüçèx rü tanaxwèxe i Naãe i Üünexüãrü ngüxëemaã meã tayanguxëe i ngẽma Tupana naxwèxexü rü yigümaã itarüngüxmüë rü aixcüma tataãëgü napëxewa ya Tupana. ¹⁸ Rü yíxema ngẽmaãcü Cristucèx maxüxë, rü Tupana rü tümamaã nataãe, rü guxüma i duüxügü rü ta tümamaã nataãëgü. ¹⁹ Rü ngẽmacèx, ingĩã naxcèx tadaugü i guxüma i nacüma i mexü i yigümaã tüxü rüngüxmüëxëxü! ;Rü ngĩã yigü tarüngüxëe na yexeraãcü iyaexüçèx i tórü õwa rü Tupanaãrü orewa! ²⁰ Rü tama name i tacü rü õna na cungõxügagu icuyanax-oxëe i Tupanaãrü puracü i cueneëärü maxüwa. Rü aixcüma nixĩ i guxüma i õnagü i namexü i Tupanapëxewa. Natürü wüxi i chixexü nixĩ ega ngẽma õna i ingõxügagu chixexügu nayixëëgu i taeneëgü. ²¹ Rü ngẽmacèx tama name i cunangõx i namachi, rü êxna cuyaxaxü ya binu, rü êxna cunaxü i tacü i to, ega ngẽmagagu chixexügu cunanguxëëgu i cueneë i yaxõxü. ²² Rü ngëxguma cuma nagu curüxĩnügu na namexü na cunangõxü i ngëxürüxümare i õna, rü Tupanapëxewa rü name nixĩ i cuxicatama nüxü cucuèx i ngẽma. Rü tataãe ya yíxema tümamaãewa nüxü cuáxe na Tupanapëxewa namexü i ngẽma taxüxü. ²³ Natürü ngëxguma wüxie nagu rüxĩnügu na tama namexü i Tupanapëxewa na

ṭacü rü õna na tangõxũ, rü pemaã nüxũ chixu rü chixexũ taxü ega tanangõxomagu, erü tûmaãewa nagu tarüxĩnü na tama aixcûma namexũ i ngẽma taxüxũ. Rü guxũma i ngẽma tûmaãewa nagu tarüxĩnüxũ na nachixexũ rü aixcûma pecadu taxü ega tanaxûamagu.

15

Name nixĩ i cumücüxũ cutaãxẽxẽẽ

¹ Rü yixema na iporaexũ i tórü õwa, rü name nixĩ i nüxũ tarüngũxẽẽ i ngẽma tamücügü i turaexũ i norü õwa. Rü tama name i yigüguxicatama tarüxĩnüẽ rü tóxrücëxicatama tadaügü. ² Natürü wüxichigü i yixema rü name nixĩ i taeneẽãxũ tanangúchaũxẽẽ na ngẽmaãcü nüxũ rüngũxẽẽxücèx na yexeraãcü yaxõõxücèx. ³ Yerü woo ga Cristu rü tama noxrütama ngúchaũ naxü. Natürü nayanguxẽẽ ga yema Tupanaãrü ore ga ñaxũ:

“Pa Chaunatüx, rü ngẽma duũxũgü i cumaã gux-chigagüxũ, rü chomaã nixĩ i naguxchigagüxũ”,

ñaxũ. ⁴ Rü guxũma ga yema nuxcûma ûmatüxũ ga Tupanaãrü orewa, rü naxümatü na tüxũ nanguxẽẽxücèx na taguma nüxũ rüxoexũ ega woo ṭacü rü guxchaxũ tüxũ ûpetügu. Rü yema Tupanaãrü ore rü naxümatü na tüxũ nataãxẽẽxücèx rü tüxũ nüxũ nacuẽẽxücèx na aixcûma Tupanaãrü ixĩgüxũ. ⁵ Rü Tupana nixĩ ya tüxũ rüngũxẽẽcü na yaxna namaã ixĩnüẽxücèx i guxũma i guxchaxũgü. Rü nüma nixĩ i tüxũ nataãxẽẽxũ. Rü chanaxwae i nüma ya Tupana pexũ narüngũxẽẽ na aixcûma ngẽma Cristu pexũ

naxwaexŭăcŭma pemaxêxŭ. ⁶ Rŭ chanaxwêxe na ngêmaăcŭ pemaxêxŭ na guxăma i pema rŭ wŭxigu nŭxŭ picuêxŭăgŭxŭcêx ya Tupana ya Nanatŭ ya tŏrŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu.

Duŭxŭgŭ i tama Yudŭgŭ ixŭgŭxŭmaă nŭxŭ nixu i ore i mexŭ

⁷ Rŭ ngêmacêx, yema Cristu pexŭ na dexŭrŭŭ rŭ name nixŭ i wŭxichigŭ meă pegŭ peyaxu na ngêmaăcŭ Tupanaxŭ yacuêxŭăgŭxŭcêx i duŭxŭgŭ. ⁸ Rŭ pemaă nŭxŭ chixu rŭ Cristu nŭma naxŭ na Yudŭgŭxŭ yanangŭxêêxŭcêx, na yemaăcŭ yanguxêêxŭcêx ga yema uneta ga nuxcŭmaăgŭxŭ ga tŏrŭ oxigŭmaă nŭxŭ yaxuxŭ ga Tupana. Rŭ yemaăcŭ ga Cristu rŭ tŭxŭ nŭxŭ nadauxêê na aixcŭmacŭ na yŭxŭ ya Tupana rŭ aixcŭma yanguxêêxŭ i ngêma norŭ uneta. ⁹ Rŭ yexgumarŭŭ ta ga Cristu rŭ nŭma naxŭ naxcêx i ngêma duŭxŭgŭ i tama Yudŭgŭ ixŭgŭxŭ na nŭmagŭ rŭ ta Tupanaxŭ yacuêxŭăgŭxŭcêx naxcêx na poraăcŭ Tupanaăxŭ nangechaŭtŭmŭăgŭxŭ. Rŭ yemachiga nixŭ ga yema Tupanaărŭ ore ga Dabŭ ŭmatŭxŭ ga űaxŭ:

“Rŭ ngêmacêx guxŭ i nachiŭănecŭăx i duŭxŭgŭpêxewa tá cuxŭ chicuêxŭŭ. Rŭ tá chorŭ wiyaewa cuxŭ chataxêê”,

űaxŭ. ¹⁰ Rŭ toxnamana i Tupanaărŭ ore i ŭmatŭxŭwa rŭ űanagŭrŭ:

“Pa Duŭxŭgŭ i Tama Yudŭgŭ Ixŭgŭxŭ, rŭ name nixŭ i pema rŭ wŭxigu chorŭ duŭxŭgŭ i Yudŭgŭmaă petaăgŭ”,

űanagŭrŭ. ¹¹ Rŭ toxnamana, rŭ űanagŭrŭ ta:

“Pa Duŭxŭgŭ i Tama Yudíugŭ Ixíguŭx, rŭ name nixí i nüxŭ picuèxŭŭgŭ ya tórŭ Cori. Rŭ Pa Guxŭma i NachiŭñanecŭĀx i Duŭxŭgŭx, rŭ name nixí i penataxêê”,

ñanagŭrŭ. ¹² Rŭ Ichaxía rŭ ta nanaxŭmatŭ rŭ ñanagŭrŭ:

“Rŭ Dabí nanatŭ ya Ichaiŭa tá ne naxŭ i wŭxi i nataa i tá Cristu ixíxŭ. Rŭ nüma tá nixí i norŭ âêxgacŭ yíxŭ i guxŭma i ngêma duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭ ixíguŭx. Rŭ ngêma duŭxŭgŭ rŭ tá aixcŭma nüxŭ nayaxŭgŭ rŭ tá ínananguxêêgŭ na yimagagu Tupana nüxŭ rŭngŭxêêgŭxŭ”,

ñanagŭrŭ. ¹³ Rŭ ñuxma i pema na nüxŭ peyaxŭgŭxŭ rŭ chanaxwèxe i poraãcŭ pexŭ nataãêxêê ya yima Tupana ya pexŭ rŭngŭxêêcŭ na meã Cristuxŭ ípenanguxêêgŭxŭcèx. Rŭ ngêmaãcŭ i Tupanaãê i Üñexŭ rŭ tá pexŭ naporaexêê na yexeraãcŭ Cristuxŭ ípenanguxêêgŭxŭcèx.

¹⁴ Pa Chaueneêgŭx, meãma nüxŭ chacuèx na guxŭ i duŭxŭgŭmaã pemecŭmaxŭ, rŭ aixcŭma Tupanaxŭ na pecuáxŭ, rŭ aixcŭma meãma pegŭ pixucŭxêêgŭxŭ. ¹⁵ Natŭrŭ ñaã poperawa rŭ meãma pexcèx chanaxŭmatŭ i ñuxre i Tupanaârŭ ucuxêgŭ, erŭ tama chanaxwèxe i nüxŭ ipeyarŭngŭmaê. Rŭ tama chamuŭ na pexcèx chanaxŭmatŭxŭ i ngêmachiga yerŭ Tupana nixí ga choxŭ mucŭ na pemaã nüxŭ chixuxŭcèx. ¹⁶ Rŭ nüma nixí ga choxŭ namuxŭ na Ngechuchu ya Cristuarŭ puracŭ chaxŭxŭcèx i natanŭwa i ngêma duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭ ixíguŭx. Rŭ ngêma puracŭ ga nawa choxŭ namuxŭ nixí na ngêma duŭxŭgŭmaã nüxŭ chixuxŭ i ore i mexŭ na Tupanaxŭtawa

chanagagŭxŭcèx, na wŭxi i ãmare i Tupana namaã taãèxŭ i ngẽma duŭxŭgŭ i Naãe i Ŭünexŭ imexèègŭxŭ. ¹⁷ Rŭ ñuxma na Ngechuchu ya Cristuarŭ duŭxŭ na chiŭxŭ, rŭ ngẽmacèx chataãe namaã i ngẽma puracŭ i Tupanaãxŭ chaxŭxŭ. ¹⁸⁻¹⁹ Rŭ ñuxma rŭ yema Cristu chorŭ maxŭwa ŭxŭchigaxŭxŭcatama nixŭ i chixuxŭ. Rŭ nŭma nixŭ ga choxŭ nangŭxèèxŭ na Tupanaxŭtawa chanagagŭxŭcèx ga yema duŭxŭgŭ i tama Yudíugŭ ixíguŭxŭ, na nŭmagŭ rŭ ta Tupanaga naxŭnŭèxŭcèx. Rŭ yemaãcŭ chorŭ oremaã, rŭ chorŭ puracŭmaã, rŭ cuèxruŭgŭ ga taxŭ ga Tupana ŭxŭmaã, rŭ Naãe i Ŭünexŭãrŭ poramaã Tupanaxŭtawa chanagagŭ ga yema duŭxŭgŭ. Rŭ yemaãcŭ Yerucharéŭwa rŭ guxŭwama ñuxmata Ilíricuarŭ naãnewa meãma chayanguxèè na nŭxŭ chixuxŭ ga yema ore i tŭxŭ maxèèèxŭ i Cristuchiga. ²⁰ Rŭ yemaãcŭ chapuracŭ na nŭxŭ chixuxŭcèx ga Tupanaãrŭ ore i mexŭ ga ngextá taguma ñuxgu Cristuchigaxŭ ínaxŭnŭèxŭwa ga duŭxŭgŭ. Yerŭ tama chanaxwèxe ga marŭ togŭ nŭxŭ íxuxŭwa rŭ duŭxŭgŭ marŭ nŭxŭ ícuáxŭwa nŭxŭ na chixuxŭ ga yema ore. ²¹ Rŭ yemachiga nixŭ ga Tupanaãrŭ ore ga Ichaxía ŭmatŭxŭ ga ñaxŭ: “Rŭ yíxema taguma Cristuchigaxŭ cuèxgŭxe, rŭ taguma nachigaxŭ ínŭèxè, rŭ tá nŭxŭ tacuèxgŭ i nachiga”, ñaxŭ.

Pauru rŭ Dumawa naxŭxchaŭ

²² Rŭ yema toxnamana na chapuracŭxŭcèx nixŭ ga taxucŭrŭwa petanŭwa chaxŭxŭ woo muèxpŭxcŭnachirèx yéma chaxŭxchaŭ. ²³ Natŭrŭ

ñuxma na marü chanaguxêxü i ngêma puracü i toxnamana, rü nagu charüxñü na petanüwa chaxüxü. Yerü ñuxgumamatama nixĩ ga nagu charüxñüêchaxü na petanüwa chaxüxchaüxü.

²⁴ Rü ngêxguma Españawa chaxüxgu, rü nagu charüxñü na woe pexütagu íchidauxü. Rü nagu charüxñü na ñuxre i ngunexü ngêxma petanügu charüxãüxü. Rü wüxi i chorü taã tá nixĩ i ngêma. Rü ngêmawena rü chanaxwêxe i choxü perüngüxêê na Españawa chaxüxücèx.

²⁵ Natürü i ñuxma rü Yerucharéüwa tá chaxü, na ngêma chanangexücèx i ñuxre i dîeru naxcèx i taeneëgü i ngêma ngêxmagüxü.

²⁶ Erü ngêma taeneëgü i yaxögüxü i Machedóniãñewa rü Acayaanewa ngêxmagüxü, rü norü ngúchaümaã nagu narüxñüê na ngixü nanutaquêxegüxü i ñuxre i dîeru na ngêmaãcü nüxü nangüxêëgüxücèx i taeneëgü i nüxü nataxuxü i Yerucharéüwa ngêxmagüxü.

²⁷ Rü ngêma taeneëgü i Machedóniãcŭăx rü Acayacŭăx rü norü me nixĩ na ngêmaãcü naxügüãxü. Rü ngêma duüxügü rü aixcüma nüxü nangêxma i norü ngetanü i taeneëgü i Yudiügütanüwa. Erü ngêma taeneëgü i Yudiügügagu nixĩ i ngêma togü i duüxügütanüwa nanguxü i Tupanaârü ore. Rü ñuxma rü name nixĩ i ngêma togü i duüxügü rü norü ngêmaxümaã taeneëgü i Yudiügü i yaxögüxüxü narüngüxêëgü.

²⁸ Rü ngêxguma chanaguxêëgu i ngêma puracü, rü ngêxguma taeneëgü i Yudiügüna marü ngixü chaxãxgu i ngêma dîeru, rü Españawa tá chaxü. Rü ngêxguma ngêma chaxüxgu, rü tá woe pexütagu íchidau.

²⁹ Rü nüxü chacuèx rü ngêxguma petanüwa

changuxgu, rü wüxigu tá tataãëgü, erü nüma ya Cristu tá tüxü nataãëxë i ngëxguma ngëmaãcü wüxiwa ingëxmagügu. ³⁰ Pa Chaueneëgüx, tórü Cori ya Ngechuchu ya Cristuégagu, rü ngëma na Naãëärü ngüxëemaã choxü pengechaüxügagu pexü chacèèxü na Tupanana chauxcèx peçaxü i perü yumüxëwa. Rü ngëmaãcü tá choxü perüngüxëë nawa i ñaã puracü i Tupana choxna äxü. ³¹ ¡Rü Tupanana peça na choxü ínapoxüxcèx nüxna i ngëma Yudíugü i Yudéaanewa ngëxmagüxü i tama yaxögüxü! ¡Rü nüxna peça naxcèx i ngëma taeneëgü i yaxögüxü i Yerucharéüwa ngëxmagüxü, na taãëäcüma nayauxgüäxüxcèx i ngëma díëru i ngëma naxcèx changexü! ³² Rü ngëmaãcü ngëxguma Tupana naxwèxegu, rü taãëäcüma petanüwa tá changu, na wüxigu pemaã chataãëxüxcèx. ³³ Rü chanaxwèxe na pemaã inaxäüxü ya Tupana ya tüxü taãëxëëcü. Rü ngëmaãcü yiï.

16

Pauru rü nüxü narümoë ga yema duüxügü ga yaxögüxü ga Dumawa yexmagüxü

¹ Rü ñuxma na petanüwa naxüxchaüxü i taeyèx i Febe, rü pemaã ngixü chixu rü wüxi i taeyèx i mecü iyixi. Erü ngïma rü nüxü irüngüxëë i ngëma yaxögüxü i Chëcréaarü ñanewa ngëxmagüxü. ² Rü chanaxwèxe i meã ngixü peyaxu, naegagu ya tórü Cori ya Ngechuchu, erü ngëma nixi i mexü na penaxüxü namaã i guxüma i yaxögüxü. Rü chanaxwèxe i guxüma i tacü i ngixü taxuxüwa rü ngixü perüngüxëë, erü ngïma rü poraãcü

togŭxŭ irŭngŭxĕĕ, rŭ choxŭ rŭ ta irŭngŭxĕĕ.
³ ¡Rŭ nŭxŭ perŭmoxĕgŭ i Prisila rŭ Aquiru! Rŭ
 nŭmagŭ rŭ chomŭcŭgŭ nixĭgŭ i Ngechuchu ya
 Cristuarŭ puracŭwa. ⁴ Rŭ nŭmagŭ rŭ āŭcŭmaxŭwa
 nichocu na chauĕtŭwa nachogŭexŭcĕx, na tama
 chayuxŭcĕx ga chomax. Rŭ ngĕmacĕx moxĕ
 nŭxna chaxā. Rŭ tama chaxicatama moxĕ naxcĕx
 nŭxna chaxā, natŭrŭ moxĕ nŭxna naxāgŭ ta i
 guxŭma i taeneĕgŭ i yaxŭgŭxŭ i tama Yudĭugŭ
 ixĭgŭxŭ. ⁵ ¡Rŭ nŭxŭ perŭmoxĕgŭ ta i guxŭma i
 taeneĕgŭ i Aquirupatawa ngutaquĕxegŭxŭ! ¡Rŭ
 ngĕxgumarŭ ta nŭxŭ perŭmoxĕgŭ ya chomŭcŭ
 ya nŭxŭ changechaŭcŭ ya Epenĕtu! Rŭ nŭma
 nixĭ ga nŭxĭra Cristuaxŭ yaxŭŭxŭ ga Áchiaanewa.
⁶ ¡Rŭ ngĭxŭ perŭmoxĕgŭ i María ga poraācŭ
 petanŭwa Tupanaāxŭ puracŭcŭ! ⁷ ¡Rŭ nŭxŭ
 perŭmoxĕgŭ i chautanŭxŭgŭ i Aŭdrŭnicu rŭ Yŭniā
 ga wŭxigu chomaā poxcuexŭ! Rŭ nŭmagŭ nixĭ
 i yatŭgŭ i aixcŭma Tupana imugŭxŭ i guxŭma
 i yaxŭgŭxŭ nŭxŭ ngechaŭgŭxŭ. Rŭ nŭmagŭ rŭ
 nŭxĭra chauxŭpa Cristuaxŭ nayaxŭgŭ. ⁸ ¡Rŭ
 nŭxŭ perŭmoxĕgŭ ya Aŭpriātu ya chomŭcŭ ya
 nŭxŭ changechaŭcŭ ya chauxrŭ tŭrŭ Coriaxŭ
 yaxŭcŭ! ⁹ ¡Rŭ nŭxŭ perŭmoxĕgŭ ya Urubānu
 ya tomŭcŭ ixĭcŭ i Cristuarŭ puracŭwa! ¡Rŭ
 ngĕxgumarŭ ta nŭxŭ perŭmoxĕgŭ ya Estaqui
 ya nŭxŭ changechaŭcŭ! ¹⁰ ¡Rŭ nŭxŭ perŭmoxĕgŭ
 ya Apere ya aixcŭma tŭxŭ nŭxŭ dauxĕĕcŭ na
 űuxācŭ Cristuaxŭ yaxŭŭxŭ! ¡Rŭ ngĕxgumarŭ
 ta nŭxŭ perŭmoxĕgŭ i Aritŭburutanŭxŭgŭ!
¹¹ ¡Rŭ nŭxŭ perŭmoxĕgŭ i chautanŭxŭ i
 Erudiŭ! ¡Rŭ ngĕxgumarŭ ta nŭxŭ perŭmoxĕgŭ

i Narsíchutanüxŭ i tórü Coriaxŭ yaxögŭxŭ!
¹² ¡Rü ngĩxŭ perümoxëgü i Trifena rü Trifocha!
 Rü ngĩmagü rü tórü Coriaxŭ ipuracüe. ¡Rü
 ngëxgumarüŭ ta ngĩxŭ perümoxëgü i taeyèx i
 Péchida i ngĩxŭ ingechaŭgücü! Rü ngĩma rü
 marü poraãcü tórü Coriaxŭ ipuracü. ¹³ ¡Rü
 nüxŭ perümoxëgü ya Rufu ya aixcüma meã
 tórü Coriaxŭ yaxöcü! ¡Rü ngëxgumarüŭ ta ngĩxŭ
 perümoxëgü i naë ga chauerüŭ chomaã ixïcü!
¹⁴ ¡Rü nüxŭ perümoxëgü i Achícritu, rü Peregúte,
 rü Erme, rü Patroba, rü Erma, rü guxŭma i
 togü i taeneëgü i natanüwa ngëxmagŭxŭ! ¹⁵ ¡Rü
 nüxŭ perümoxëgü ta i Firórugu, rü Yúria, rü
 Neréu, rü naëyèx, rü Oripa, rü guxŭma i togü
 i taeneëgü i yaxögŭxŭ i natanüwa ngëxmagŭxŭ!
¹⁶ Rü chanaxwèxe i pegü pengechaŭgüãcüma
 pegü perümoxëgü i wüxichigü. Rü guxŭma i
 ngëma yaxögŭxŭ i toxnamana ngëxmagŭxŭ, rü
 pexŭ narümoxëgü. ¹⁷ Pa Chaueneëgŭx, pexŭ
 chacèèxŭ na pegüna pedaugŭxŭcèx nüxna i
 ngëma duŭxŭgü i pexŭ itoyechaŭxŭ rü chixexŭgu
 pexŭ yixëëgŭchaŭxŭ. Erü ngëma duŭxŭgüarü
 ngŭxëëtae rü tama namaã nawüxigu i ngëma
 ngŭxëëtae ga noxri peyauxgŭxŭ ga yexguma noxri
 peyaxögŭgu. Rü name nixĩ i noxtacüma nüxna
 pixŭgachi i ngëma duŭxŭgü rü tama natanügu
 pexägü. ¹⁸ Erü ngëma duŭxŭgü rü tama tórü Cori
 ya Ngechuchu ya Cristuarü ngúchaŭ naxŭgü,
 natürü noxrütama ngúchaŭ nixĩ i naxŭgŭxŭ.
 Rü ore i tauxchaxŭgümaã nayaxucuxëgü i
 duŭxŭgü, rü ngëmaãcü nanawomüxëëgü i
 ngëma duŭxŭgü i tama meã nüxŭ cuèxgŭxŭ.

19 Rŭ guxŭma i duŭxŭgŭ nŭxŭ nacuèxgŭ na aixcŭma meã Tupanaga pexĩnŭèxŭ i pemax. Rŭ ngẽmacèx pemaã chataãe i chomax. Rŭ chanaxwèxe na meã nŭxŭ pecuáxŭ i ƭacŭ nixĩ i mexŭ i Tupanapẽxewa na penaxŭxŭcèx i ngẽma. Natürŭ ngẽma Tupanapẽxewa chixexŭ, rŭ ;nŭxna pixĩgachi na tama nagu peyixŭcèx! 20 Rŭ ngẽxguma ngẽmaãcŭ meã pemaxègu rŭ nŭma ya Tanatŭ ya Tupana ya tŭxŭ taãèxèècŭ rŭ tá pexŭ naporaexèè na aixcŭma nŭxŭ perŭyexeraxŭcèx i Chataná. Rŭ chanaxwèxe i tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pemaã inarŭxãŭx rŭ pexŭ narŭngŭxèè. 21 Rŭ pexŭ narŭmoxè ya Timutéu ya chomŭcŭ ixĩcŭ i Tupanaârŭ puracŭwa. Rŭ ngẽxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxègŭ i chautanŭxŭgŭ i Dúchiu, rŭ Yachóŭ rŭ Sochípatru. 22 Rŭ choma i Téchiu na chanaxŭmatŭxŭ i ñaã popera, rŭ choma rŭ ta pexŭ charŭmoxè naegagu ya tórŭ Cori. 23 Rŭ pexŭ narŭmoxè ta ya Gayu ya napatawa changèxmacŭ. Rŭ nŭma rŭ inanaxã ya daa napata na nawa nangutaquèxegŭxŭcèx i guxŭma i yaxôgŭxŭ. Rŭ ngẽxgumarŭŭ ta pexŭ narŭmoxègŭ i Eratu i daa ñâneârŭ dŭeruarŭ dauruŭ ixĩxŭ, rŭ taeneè i Cuartu. 24 Rŭ chanaxwèxe i tórŭ Cori ya Ngechuchu ya Cristu pexŭ narŭngŭxèè i guxãma i pemax. Rŭ ngẽmaãcŭ yĩ.

Pauru rŭ Tupanaxŭ yacuèxŭŭãcŭma nanaguxèè i norŭ popera

25-26 ;Rŭ ñŭxmax, rŭ ngĩxã nŭxŭ ticuèxŭŭgŭ ya Tanatŭ ya Tupana! Rŭ nŭma nŭxŭ nangèxma i pora na pexŭ naporaexèèxŭcèx na meã peyaxôgŭamaxŭcèx i ngẽma norŭ ore i tŭxŭ

maxēxēēxŭ tamaã nüxŭ ixuxŭrŭŭ. Rŭ ngēma
 nixĩ i ore i guxŭwama nüxŭ chixuxŭ rŭ namaã
 changúexēētaexŭ i Ngechuchu ya Cristuchiga.
 Rŭ ngēmatama ore i Cristuchiga rŭ taxchaxwa
 naxēxŭgu ga noxrix, natŭrŭ i ñŭxma ya Tupana
 rŭ marŭ tŭxŭ nüxŭ nacuèxēē i ngēma. Rŭ nuxcŭma
 tauta naãne ŭxgu rŭ Tupanaxĩcatama nüxŭ nacuèx
 ga yema, natŭrŭ i ñŭxma rŭ norŭ orearŭ uruŭgŭ
 ŭmatŭxŭ ga orewa taxcèx nanangoxēē. Rŭ ngēma
 ore rŭ namaã nawŭxigu ga yema ore ga nuxcŭma
 nüxŭ yaxuxŭ ga Tupana ya guxŭguma maxēchacŭ.
 Rŭ ñŭxma ya Tupana rŭ guxŭwama nanamugŭ
 i norŭ orearŭ uruŭgŭ na guxŭ i duŭxŭgŭmaã
 nüxŭ na yaxugüexŭcèx i ngēma ore i Cristuchiga
 na nüxŭ yaxŏgŭãxŭcèx rŭ naga na naxĩnüexŭcèx.
²⁷ Rŭ nüma ya Tupana rŭ nüxĩcatama nixĩ i Tupana
 yĩxŭ, rŭ nüxĩcatama nixĩ i guxŭxŭ nacuáxŭ. ;Rŭ
 ñŭxmax, rŭ ngĩxã guxŭguma nüxŭ ticuèxŭŭgŭ,
 erŭ Nane ya Ngechuchu ya Cristu rŭ poraãcŭ tŭxŭ
 narŭngŭxēē! Rŭ ngēmaãcŭ yĩ.

Rŭ nuãma pexna,
 Pauru

**Tupanaarü Ore i Tórü Cori ya Ngechuchu ya
Cristuchiga
New Testament in Ticuna (PE:tca:Ticuna)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ticuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ticuna

tca

Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ticuna

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

9d5dc22a-30be-5d26-85a9-76047f4c89e6